

MUSIC JOURNAL

วารสารเพลงดนตรี

ISSN 0858-9038

Volume 28 No.8
April 2023

MAMMA MIA!

The Smash Hit Musical

PENINSULA MOMENTS

At The Peninsula Bangkok, world-class hospitality enriched with compelling Thai cultural experiences creates perfect memorable moments.

THE PENINSULA
B A N G K O K

HONG KONG • SHANGHAI • BEIJING • TOKYO • NEW YORK • CHICAGO • BEVERLY HILLS • PARIS • BANGKOK • MANILA
Under Development LONDON • ISTANBUL • YANGON • peninsula.com

EDITOR'S TALK

สวัสดีผู้อ่านเพลงดนตรีทุกท่าน สำหรับเดือนเมษายนอันร้อนระอุนี้ ประเทศไทยได้กลับมาฉลองเทศกาลสงกรานต์กันอีกครั้ง หลังจากทั้งจัดกิจกรรมต่าง ๆ มาเป็นเวลาเกือบ ๓ ปี เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) เมื่อช่วงต้นเดือนทางหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี (YAMP) ของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดการแสดง Mamma Mia! The Musical ซึ่งเป็นผลงานมาจากละครเพลงชื่อดัง การแสดงนี้เป็นการแสดงครั้งแรกหลังจากที่ไม่ได้จัดมาหลายปีในช่วงโควิด เรื่องราวโดยย่อและบรรยากาศการแสดงติดตามได้จาก Cover Story

Music Entertainment นำเสนอบทความ ศิษย์พระเจนดุริยางค์ผู้สรรค์สร้างเพลงไทยสากลระดับตำนาน ตอนที่ ๕ เป็นตอนต่อเนื่องของผลงานของครูเอื้อ สุนทรสนาน บุคคลสำคัญของโลก ในสาขาวัฒนธรรมดนตรีไทยสากล จาก UNESCO ซึ่งในตอนนี้นำเสนอผลงานเพิ่มอีก ๘ บทเพลง เช่น ขวัญโคม ขอพบในฝัน คิดถึง พรพรม

Music Re-Discovery นำเสนอการวิเคราะห์บันทึกข้อความในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการเปิดพระราชอุทยานสราญรมย์ ซึ่งในปัจจุบันถูกเรียกว่า สวนสราญรมย์ ข้อความในราชกิจจานุเบกษาฉบับนี้บันทึกไว้เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๒ หรือตรงกับพุทธศักราช ๒๔๓๖ ความสำคัญของข้อความนี้ติดตามต่อด้านใน

Music Education ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาดูงานของของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาดนตรีศึกษา โดยได้เข้าศึกษาการเรียนการสอนของโรงเรียนในระบบทั้งหมด ๓ โรงเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจในการสอนดนตรีและออกแบบการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

The Pianist แนะนำให้อ่านรู้จักกับนักเปียโนคลาสสิกที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของโลกในประวัติศาสตร์ของดนตรีคลาสสิก นักเปียโนท่านนี้ชื่อ Martha Argerich ปัจจุบัน Martha อายุ ๘๑ ปีแล้ว และยังแสดงคอนเสิร์ตเดี่ยวเปียโนหรือเล่นกับวงออร์เคสตราอยู่

ดวงฤทัย โพคะรัตน์ศิริ

MUSIC JOURNAL วารสารเพลงดนตรี

Volume 28 No. 8
April 2023

กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาคัดเลือกบทความตีพิมพ์โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า สำหรับข้อเขียนที่ได้รับการพิจารณา กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม โดยรักษาหลักการและแนวคิดของผู้เขียนแต่ละท่านไว้ ข้อเขียนและบทความที่ตีพิมพ์ ถือเป็นทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่ขอรับผิดชอบบทความนั้น

เจ้าของ

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

บรรณาธิการบริหาร

ดวงฤทัย โพคะรัตน์ศิริ

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ธัญญวรรณ รัตนภพ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

Kyle Fry

ฝ่ายภาพ

คณินิจ ทองใบอ่อน

ฝ่ายศิลป์

จรรยา กะการดี
นรเศรษฐ์ รังหอม

พิสูจน์อักษรและรูปเล่ม

ธัญญวรรณ รัตนภพ

เว็บมาสเตอร์

ภรณ์ทิพย์ สายพานทอง

สำนักงาน

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล
(วารสารเพลงดนตรี)
๒๕/๒๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๐๐ ๒๕๒๕-๓๔
ต่อ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐ ๒๕๐๐ ๒๕๓๐
musicjournal@gmail.com

CREATIVE
CITY OF MUSIC
NAKHON
PATHOM

“นครปฐม
เมืองดนตรี”

Nakhonpathom Cityofmusic

สารบัญ

Contents

Cover Story

06

Mamma Mia! The Musical
กมลพร หุ่นเจริญ (Kamonporn Huncharoen)

Music Entertainment

10

เรื่องเล่าเบาสมองสนองปัญญา
“ศิษย์พระเจนดุริยางค์
ผู้สรรค์สร้างเพลงไทยสากล
ระดับตำนาน” ตอนที่ ๕
“เอื้อ สุนทรสนาน” (๒)
กิตติ ศรีเปารยะ (Kitti Sripaurya)

Music Re-Discovery

32

มนุษย์/ดนตรี/หนังสือ ตอนที่ ๘
ราชกิจจานุเบกษา แจ้งความ
เปิดพระราชอุทยานสราญรมย์
สู่กิจกรรม In a large,
open space “Bandstand:
Chamber of Resonance”
จิตรร์ กาวี (Jit Gavee)

Music Education

38

การศึกษาฐานของนักศึกษา
สาขาวิชาดนตรีศึกษา ราชวិชา
การสอนดนตรีในระบบโรงเรียน
ฉันทยาภรณ์ โพธิกาวิณ (Dhanyaporn Phothikawin)

The Pianist

40

The legend of Classical
music - Martha Argerich
Yun Shan Lee
(ยุน ซาน ลี)

*แต่ละเลือกหัวเรื่องที่ต้องการ
เพื่ออ่านเรื่องราวต้นใน

“You can dance,
You can jive,
Having the time
of your life...”

ประโยคเปิดตัวของเพลง Dancing Queen เพลงที่ดังที่สุดของวง Abba และเป็นเพลงที่ใคร ๆ ต่างก็ชื่นชอบจากละครเพลงเรื่อง Mamma Mia!

เกริ่นมาขนาดนี้ ทุกคนคงทราบดีว่า การแสดงละครเพลงที่เพ็งจวบไปอย่างสวยงามและน่าตรึงใจของเด็ก ๆ Pre-college หรือ YAMP คือเรื่อง Mamma Mia! กำกับโดย Aj. Richard A Ralphs ละครเพลงเรื่องนี้ ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเพลงของ Abba ที่โด่งดังในสมัยนั้น ไม่ว่าจะเป็น Dancing Queen ที่เราได้พูดถึงกันไป, Take A Chance on Me และ Mamma Mia!

ส่วนในวันนี้เราจะมาพูดถึงสิ่งที่ทำให้การดูละครเพลงเรื่องนี้มีสีสันเพิ่มมากขึ้น นอกเหนือจากการแสดง การขับร้อง ฉาก แสง สี เสียงแล้ว ที่ขาดไม่ได้คือ คอสตูม (เสื้อผ้า หน้าผม) ที่แต่ละฉากต้องมีการวางแผนให้เข้ากับตัวละคร

สำหรับการแต่งหน้าตัวละคร เราได้ทีมช่างมืออาชีพ MTI ที่มาเนรมิตความสวยงามให้ตัวละครดูโดดเด่น และเสริมเติมแต่งให้เด็ก ๆ มีอายุที่มากขึ้นได้ตามลักษณะตัวละครในเรื่อง ซึ่งตัวละครบางตัวมีอายุประมาณ ๔๕-๕๐ ปี ส่วนการทำผมนั้น จะมีทั้งนักแสดงบางคนทำตัวเอง และทีมคอสตูมที่ดูแลจัดการดีไซน์ทรงผมให้เข้ากับคาแร็กเตอร์ของตัวละคร และไม่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนชุดที่รวดเร็ว ซึ่งเราจะพูดถึงในลำดับถัดไป...

ตัวละครที่เปิดในฉากแรกคือ โซฟี

Mamma Mia! The Musical

เรื่อง:
ดริน พันธุมโกมล (Darin Pantoomkomol)
หัวหน้าสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

(Sophie) ลูกสาวของดอนน่า ที่เป็นทั้งตัวดำเนินเรื่องและตัวต้นคิดเรื่องวุ่น ๆ ให้เกิดขึ้น จากคาแร็กเตอร์ตัวละครนี้ เป็นเด็กวัยรุ่น สนุกสนาน กล้าและมั่นใจ ทั้งยังเป็นตัวเอกของเรื่อง เราเลยต้องให้เสื้อผ้าของโซฟีมี

ความโดดเด่นในทุก ๆ ฉากที่ออกมาโดยดีไซน์ออกแบบให้มีโทนสีฟ้าและสีขาวเป็นส่วนมาก รวมถึงเสื้อผ้าที่ออกมาต้องทำให้ตัวละครดูเด็กกว่าตัวละครหลักอื่น ๆ ด้วย

สกาย (Sky) คนรักของโซฟี

หนุ่มวัยรุ่นที่มีความเชื่อมั่นและ
จริงใจกับความรัก เสื้อผ้าของสกาย
จะมีสีขาวและฟ้าเข้ม ให้เข้ากับ
โซฟี ดูได้จากในบทเพลง Lay All
Your Love ซึ่งมีองซอนใส่ดินกับ

สำหรับวัยน้ำจริงเข้ามาสร้างสีสันใน
ฉาก และได้เรียกเสียงหัวเราะคิกคัก
จากคนดูในทุกรอบการแสดง
ต่อไปเราจะมาพูดถึงตัวละคร
พ่อทั้งสามคน ได้แก่ บิล (Bill) ที่มี

ความสุข มีสีสันในตัว ชอบเดิน
ป่า เราเลยเลือกชุดเปิดตัวเป็นชุดสี
น้ำตาลอมเขียวสำหรับเดินป่า ซึ่งใน
บทเขาได้โดนล้อว่า อินเดียนา โจนส์
แฮร์รี่ (Harry) พ่อคนที่สอง
ผู้มีความอ่อนหวาน เป็นพนักงาน
แบงก์ ที่มีความเนียบ เราเลยเลือก
ชุดโทนสีชมพูอ่อนกับสูทสีเข้ม ใน
ฉากเปิดตัว

และพ่อคนสุดท้าย ซึ่งเป็นพระเอก
ของเราในเรื่องนี้ แซม (Sam) ที่
ยังมีความรักหลงเหลือให้ตอนน่า
มาตลอด มีความอบอุ่นและจริงจัง
อยู่ในตัวละครนี้ เราเลยได้เลือกโทน
สีฟ้า น้ำเงิน และเทา ในแต่ละฉาก
ให้ดูมีความสบาย ๆ เป็นกันเองด้วย
มาถึงสามสาวตัวท็อปของเรา ใน
บทเพลงดัง Dancing Queen ตอนน่า
(Donna) ทันย่า (Tanya) และโรซี่
(Rosie) ที่บุคลิกของตัวละครต่าง
กันสุดขีดแต่รักกันสุดซึ้ง ซึ่งตัวละคร
ที่มีสีสัน โดดเด่น และขาดไม่ได้คือ
เพื่อนสนิทของตอนน่าทั้งสอง

ทันย่า (Tanya) สาวแสบโลก
มีความมั่นใจ เช็กกี้ หรรษา และ
เปรี้ยวซ่า รวมอยู่ในตัว ได้ออกมา
โชว์ความสุขและความเป็นตัวแม่
ด้วยชุดลายเสือ และชุดว่ายน้ำสี
แดง ในเพลง Does Your Mother
Know ที่ร้องกับเด็กหนุ่มรุ่นราวคราว
ลูก เปปเปอร์ (Pepper)

ส่วนโรซี่ (Rosie) เพื่อนรักอีก
คนของตอนน่า เปิดตัวออกมาทุกคน
ต้องอมยิ้ม ทั้งบุคลิกที่น่ารักแถมตลก
เรียกว่า “เป็น” โดยธรรมชาติก็ว่า
ได้ และสไตล์การแต่งตัวที่ต้องบอก
ว่า “ป่า” ของแท่ สีสันคัลเลอร์ฟูลที่
ตัดกันอยู่บนชุดและผมของเธอ ซึ่งดู
ได้จากในบทเพลง Take A Chance
On Me ที่เธอได้คิกคักจนทำท่าวู
กระทิงไล่ชีวิตกับบิล

และมาถึงตัวละครสำคัญคน

สุดท้ายที่ทุกคนต้องพูดถึง คือ ดอนน่า (Donna) นางเอกของเรานั่นเอง ซึ่งถึงจะมีลูกโตแล้วแต่ก็ยังแก่นแก้วไม่เบา เธอผู้ไม่ยอมใคร ที่เปิดมาปั้งตั้งแต่ร้องเพลงแรก Money, Money,

Money ด้วยชุดที่เป็นสัญลักษณ์ของดอนน่า คือ ชุดเอี้ยมยีนกับเสื้อสีขาว และอองซอมที่ล้อมรอบตัวเธอ ส่วนชุดที่ทุกคนต้องพูดถึงเป็นเสียงเดียวกัน คือ ชุดดิสโก้ ของ

สาวสามตัวแม่ (Donna And The Dynamos) ในบทเพลงโชว์เสียงประสานอันไพเราะของพวกเธอ Supper Troupe ที่มีกลีศเตอร์และเพชรประกายระยิบระยับ อยากเล่าเพิ่มเติมว่า ในโจทย์ชุดดิสโก้ เป็นโจทย์ชุดที่ยากที่สุดของทั้งเรื่อง เพราะเป็นดิสโก้ในยุค ๗๐ (โปรดักชั่นส่วนมากจะเน้นเป็นสีสันจี๊ดจ๊าดที่ต่างกันไปไม่ก็สีขาวมุก) ซึ่งทางเราพยายามเพิ่มความทันสมัยให้มิกลั่นอายของปัจจุบันเข้าไปผสมด้วย ต้องมีทั้งความเหมือนให้อยู่ในทีมเดียวกัน และต้องมีทั้งความต่างของคาแร็กเตอร์ที่สามารถดึงดูดเด่นของแต่ละคนออกมาให้ได้มากที่สุด ชุดนี้เรียกเสียง “ว้าว” ได้ทุกรอบการแสดงจริง ๆ

และในเพลง Voulez - Vous (Bow) นอกจากทีมสาวสามตัวแม่ในชุดดิสโก้แล้ว เรายังมีเซอร์ไพรส์สุดท้าย คือ สามพ่อ ออกมาในชุดดิสโก้ที่มีความแวววาวในสีเงินเล่นกับไฟระยิบระยับ และยังมีความเช็กซีเท่ อลังการในตัว กับลูกเล่นต่าง ๆ ที่ทีมคอสมตูมได้ตั้งใจสร้างสรรค์ประดิษฐ์ออกมาในชุดของแต่ละคนด้วยเสื้อผ้าชายชัทรูเพชรกับระบาย ปีกห้อยเพชรเส้นกับเลื่อม เป็นการปะและเสริมเติมแต่งในดีไซน์ที่แตกต่างกัน เมื่อชุดนี้ออกมาทีไร จะมีเสียงกรี๊ด วิ๊ดวู้ว จนพ้อ ๆ เชินกันเลยทีเดียว

สุดท้ายเราจะพูดถึงฉากแต่งงานของโซฟีและสกาย ที่ชุดองซอมใช้โทนสีครีม ชมพู และฟ้าอ่อน ทำให้เข้ากับชุดแต่งงานสีขาวของเจ้าบ่าวเจ้าสาว เหมาะกับที่เรียกว่า white wedding ก่อนที่จะลากันไปด้วยเพลง I Have A Dream

ที่กล่าวมาทั้งหมด นอกจากเสื้อผ้า หน้า ผม ที่ทำให้โชว์นี้น่าทึ่งแล้ว ยังมีเบื้องหลังที่เด็ก ๆ

คอสดุม (อีฟ ริน อินอิน นาดาชา โมเดล ไฟล์ท และอัลมอนต์ นักเรียน ชั้น ม.๕) ไปตามหาชุดจากสถานที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นช้อปปิ้งออนไลน์ เติ้นแพลตินัม ประติมากรรม ทั้งนักแสดงที่ช่วยสืบเสาะหากันมา รวมถึงความรักของผู้ปกครองที่ใจดีหาชุดให้ยืมด้วย ทั้งนี้ การที่นักแสดงจะสามารถเปลี่ยนทุกชุดให้ทันเข้าในแต่ละฉาก (บางฉากมีเวลาเปลี่ยนแค่ ๑๐-๑๕ วินาที) ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างนักแสดงกับทีมคอสดุม ซึ่งบางชิ้นถึงกับต้องซ่อมจับเวลากันหลายรอบเลยทีเดียว

การแสดงครั้งนี้ได้เสียงตอบรับที่ดีมากมาย เป็นที่ชื่นชอบ ประทับใจของผู้ชม... ขอขอบคุณความเป็นทีมเวิร์กของนักแสดง ทีมงาน ผู้กำกับ ครูอาจารย์ที่อยู่เบื้องหน้าและเบื้องหลังทุกท่าน เชื่อว่าภาพการแสดงเหล่านี้จะติดตราตรึงใจทุก ๆ คนอย่างแน่นอน

“Thank you for the music
for giving it to me...”

จากใจผู้เขียน

อาจารย์กมลพร หนุ่นเจริญ
Vocal coach and Costume
advisor

เรื่องเล่าเบาสมอง สนองปัญญา

“ศิษย์พระเจนดุริยางค์
ผู้สรรค์สร้างเพลงไทย
สากลระดับตำนาน”

เรื่อง:
กิตติ ศรีเปารยะ (Kitti Sripaurya)
อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีสมัยนิยม
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ตอนที่ ๕ “เอื้อ สุนทรสนาน” (๒)

บทกวีประวัติ “เอื้อ สุนทรสนาน” โดยย่อ

ครูเอื้อ (ชื่อเดิม “ละอ” ต่อมาบิดาเปลี่ยนใหม่เป็น “บุญเอื้อ” ถึงยุคจอมพล ป. พิบูลสงคราม บิดาซื้อกระดียดไปทางสตรีเพศให้ปรับเปลี่ยนใหม่สมเป็นชาย “บุญเอื้อ” จึงกลายเป็น “เอื้อ”) เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๓ พื้นเพเป็นคนอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสมุทรสงคราม เริ่มเรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บูรณะในจังหวัดสมุทรสงคราม เรียนอยู่ปีเศษพออ่านออกเขียนได้บิดาพาตัวเข้ากรุงเทพมหานครอาศัยอยู่กับลุงนามว่า หมื่นไพเราะพจมานที่รับราชการเป็นคนพากย์โขนในกรมมหรสพ

ต่อมาเข้าเรียนที่โรงเรียนวัดระฆังโฆสิตารามจนจบชั้นประถมศึกษา เป็นระยะเวลาเดียวกับที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตั้งโรงเรียนพรานหลวงขึ้นที่สวนมิสกวัน สอนดนตรีทุกประเภทเป็นวิชาหลัก ครูเอื้อย้ายมาเรียนต่อที่โรงเรียนนี้ โดยภาคเช้าเรียนวิชาสามัญ ภาคบ่ายเรียนวิชาดนตรี ทางโรงเรียนสอนทั้งดนตรีไทยและดนตรีฝรั่ง ครูเอื้อถนัดดนตรีฝรั่ง ครูผู้ฝึกสอนคือ ครูโณลก เนตรสุด อาจารย์ใหญ่คือ อาจารย์พระเจนดุริยางค์ ผู้เห็นแวพทางวิชาดนตรีของครูเอื้อจึงให้หัดไวโอลินและแซกโซโฟน พร้อมทั้งเรียนวิชาดนตรีเต็มวัน จบการศึกษาวิชาการดนตรีสากลออกมาทำงานดนตรี จนกระทั่งได้เป็นหัวหน้าวงดนตรีกรมโฆษณาการ (กรมประชาสัมพันธ์) และวงดนตรีสุนทราภรณ์ในเวลาเดียวกัน กลางวันทำราชการ กลางคืนออกงานในนาม “สุนทราภรณ์” ประสบการณ์งานสร้างเหล่านี้ช่วยเสริมบารมีฝีมือให้แก่ “เอื้อ สุนทรสนาน” เป็นอย่างมาก

ปัจจุบันด้วยผลงานทรงคุณค่ามากมาย ครูเอื้อเป็นทั้งนักดนตรีที่มีความสามารถในการเล่นเครื่องดนตรีได้หลายชนิด เช่น ไวโอลิน แซกโซโฟน และคลาริเน็ต ทั้งยังเป็นนักร้อง นักแต่งเพลง หัวหน้าวงดนตรี วาทยกร

(ผู้ควบคุมวง) และครูผู้เชี่ยวชาญ วันที่ ๒๑ ม.ค. ๒๕๕๓ เว็บไซต์ Google ได้เปลี่ยนรูปสัญลักษณ์เป็นตัวการ์ตูนของ “ครูเอื้อ สุนทรสนาน” นักดนตรีนักประพันธ์คนสำคัญของโลก เนื่องจากวันนี้เป็นวันคล้ายวันเกิดของครูเอื้อ โดยครูเอื้อเป็นที่รู้จักของคนทั่วโลกในฐานะเป็นผู้บุกเบิกเพลงไทยสากล และเป็นหัวหน้าวงสุนทราภรณ์ที่สร้างบทเพลงระดับตำนานไว้มากมาย อาทิ ร่ำวงลอยกระทง นางฟ้าจำแลง และขอให้เหมือนเดิม ทั้งนี้ครูเอื้อยังถือเป็นผู้มีคุณูปการต่อวงการดนตรีไทยสากล และยังได้รับการยกย่องจากองค์การ UNESCO ให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก สาขาวัฒนธรรมดนตรีไทยสากล เมื่อปี ๒๕๕๒

ท่านผู้อ่านที่นิยมการชมภาพพร้อมรับฟังเสียงสามารถดูประวัติครูเอื้อ สุนทรสนาน ตามลิงก์ <https://www.youtube.com/watch?v=8iGXJnWT7vc>

บทเพลง “สุนทราภรณ์” ที่ขับร้องโดย ครูเอื้อ สุนทรสนาน ลำดับแรก ขอนำเสนอ “ขวัญโถม” อันเป็นเพลงสำคัญระดับจิตวิญญาณเพลงหนึ่งของลูกแม่โดมชาวธรรมศาสตร์เหลืองแดงแห่งท่าพระจันทร์ ครูเอื้อ สุนทรสนานร่วมกับ ครูแก้ว อัจฉริยะกุล ประพันธ์ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ สำหรับใช้บรรเลงและขับร้องชมโฉมเทพธิดาโดมที่จัดประกวดกันขึ้นในยุคนั้น ครูเอื้อขับร้องบันทึกเสียงต้นฉบับในปีเดียวกัน ปัจจุบันผู้เขียนบทความนี้ไม่แน่ใจว่าเพลงขวัญโถมยังดำรงสถานะเช่นอดีตอยู่หรือไม่

ขวัญโถม (https://www.youtube.com/watch?v=YTyhYn-LYNo)	
คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
ใ้ยอดเทพีศรีโดม โสภานักหนานาโลม ขวัญใจแห่งโดมเด่นฟ้า ขวัญโถมโลมหล้า แม่งามวิไลดิดดา ไม่เห็นใครงามกว่า สดบุชาสัมพันธ์ ผึ้งเจ้าพระยาฟ้าโดม ร้อยกรรองแซ่ซ้องประโคม ขวัญใจที่โดมไผ่ฝั้น พิศไชนงามนั้น ช่างชวนหัวใจผูกพัน โลกกระปือลือลั่น โคมผ่องพรรณต้องใจ ร้อยทั้งร้อย กลอยใจรทัยสบสม โลกสำเร็จเรีงรมย์ แม้เพียงได้ชมผ่านไป หนาวหรือร้อน ตรอมตรมลิ้มระทมข่มใจ ลิ้มชื่นชมภิรมย์ลิ้มวัย ลิ้มจิตใจเผลอปอง ใ้ยอดชีวันขวัญใจ สัมพันธ์เช่นขวัญแห่งไทย เย็นนางทั่วไปให้หมอง นภาจะผ่อง โลกจะโสภานามอง ด้วยขวัญโถมพรราวผ่อง รักข้าปองแต่โดม	

คำร้องทั้งหมดสอดคล้องกับแนวทำนองซึ่งอยู่ในรูปแบบเพลง ๔ ท่อนยอदनนิยม AABA ไฟล์เสียงต้นฉบับบันทึกอยู่บนบันไดเสียง Eb major จากโน้ตสากลต่อไปนี้จะเห็นว่าแทบทุกคำร้องออกเสียงได้ตรงกับโน้ต อันแสดงถึงความสามารถขั้นสูงของครูแก้วที่เลือกใช้คำใกล้เคียงหรือตรงกับโน้ตเพลงแล้วร้อยเรียงเป็นบทร้อยกรองที่งดงามสละสลวย

ขวัญโดม

Slow

คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล

ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

1. 2.

3. 4.

5. 6.

7. 8.

9. 10.

11. 12.

13. 14.

15. 16.

17. 18.

19. 20.

21. 22.

23.

ลำดับที่ ๒ “ขอพบในฝัน” เป็นเพลงรักหวานซึ่งตรงจิต โปรดพิณจึ่งเนื้อร้องต่อไปนี้ว่าสมดังว่าหรือไม่อย่างไร

ขอพบในฝัน (https://www.youtube.com/watch?v=pqn2itDs1Ao)	
คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
ฉันชื่นใจเมื่อได้เห็น หัวใจเต้นเพราะได้เห็นดวงหน้า ฝ้าแต่มองมิคลายสายตา ชื่นนักหนาซักพาสุขทุกที ฉันจ้องมองเป็นนักหนา เห็นเธอเต็มตาแล้วก็พาเพลินได้ เปรียบดังยารักษาดวงใจ ทุบอารมณ์ให้สดใสขึ้นชีวัน มองขอมองให้ชื่นใจ เดี่ยวเธอจะจากไปเหมือนใจจะขาดพลัน ต้องโศกสัลย์เพื่อรำพัน เห็นเพียงหน้ากันไม่พอฉันสุขใจ แม้จากไปใจคงเหงา ฉันคงจะเศร้าทุกข์จะเผาทรวงไหม้ ออกจะตรมทุกข์ถมทรวงใน ขวัญเอยเมื่อไหร่จะได้เจอกัน ขวัญจากไปใจก็หาย ฉันแสนเสียดายคิดไม่วายใจสัน อยากจะเจอเห็นเธอทุกทุกวัน เธอกับฉันยังไม่ทันจะพุดจา แม้ตื่นไม่ได้เจอขวัญ ขอให้ฉันพบในฝันดีกว่า จะได้พำน้ำคำนำพา ฝันคงเพลินกว่าอาจหาสุขด้วยกัน เพียงเห็นกันไม่ชื่นเชย นิจาไอ้ออกเอยมีเคยสัมผัสกัน แต่ในฝันสองเรานั้น เนื้อตัวคงถูกกันเสพสวรรค์ยังยืน ขอให้เจอเธอในฝัน เพราะที่นั่นฝันร่วมกันคงชื่น อยากจะฝันเห็นกันทุกวันคืน ฝันดีกว่าตื่นสดชื่นสุขใจ	

เนื้อเพลงแบ่งเป็น ๔ ท่อน เมื่อทำ transcription สร้างแนว lead sheet บันทึกเป็นโน้ตสากลดังปรากฏต่อไป

ขอพบในฝัน

ทำนอง - เอื้อ : เนื้อ - แก้ว

♩ = 76

1 Eb Cm

ฉัน ชื่น ใจ เมื่อ ได้ เห็น หัว ใจ_____ เต็ม เพราะ ได้ เห็น ดวง หน้า_____ แต่
ขวัญ จาก ไป ใจ ก็ หาย_____ ฉัน แล่น เสียว ตาย คิด ไม่ วาย ใจ_____ สิ้น_____ อยาก จะ

5 Bb7 Eb

มอง_____ มิ คลาย สาย_____ ตา_____ ชื่น_____ หน้า_____ หาย_____ ชัก_____ พา_____ สุข_____ ฤ - ทัย
เจอ_____ เห็น_____ เธอ_____ ทุก_____ ทุก_____ วัน_____ เธอ_____ กับ_____ ฉัน_____ ยัง_____ ไม่_____ ท้น_____ จะ_____ พุด_____ จา

9 Eb Cm

ฉัน_____ จ้อง_____ มอง_____ เป็น_____ หน้า_____ หน้า_____ เห็น_____ เธอ_____ เต็ม_____ ตา_____ แล้ว_____ ก็_____ พา_____ เพลิน_____ ได้_____ เปรียบ_____ ดัง
แม้_____ ดิ้น_____ ไม่_____ ได้_____ เจอ_____ ขวัญ_____ ขอ_____ ให้_____ ฉัน_____ พบ_____ ใน_____ ฝัน_____ ดี_____ กว่า_____ จะ_____ ได้

13 Ab Bb7 3 Eb

ยา_____ รัก - ษา_____ ดวง_____ ใจ_____ ขบ_____ อา - รมณ์_____ ให้_____ สด_____ใส_____ ชื่น_____ ชี_____ วัน
พริ้ง_____ น้ำ_____ คำ_____ น้ำ_____ พา_____ ฝัน_____ คง_____ เพลิน_____ กว่า_____ อาจ_____ หา_____ สุข_____ ด้วย_____ กัน

17 Fm Bb7 Eb

มอง_____ ขอ_____ มอง_____ ให้_____ ชื่น_____ ใจ_____ เดี่ยว_____ เธอ_____ จะ_____ จาก_____ ไป_____ เหมือน_____ ใจ_____ จะ_____ ขาด_____ พลัน_____ ต้อง_____ โศก
เพียง_____ เห็น_____ กัน_____ ไม่_____ ชื่น_____ เคย_____ นิจ - จา_____ ใ้_____ ออก_____ แอ่ย_____ มิ_____ เคย_____ สัม - ผัส_____ กัน_____ แต่_____ ใน

21 Ab Eb Bb9

คล้าย_____ เพื่อ_____ ว่า - พ้น_____ เห็น_____ เพียง_____ หน้า_____ กัน_____ ไม่_____ พอ_____ ฉัน_____ สุข_____ ใจ
ฝัน_____ สอง_____ เรา_____ นั้น_____ เนื้อ_____ ตัว_____ เรา_____ ถูก_____ กัน_____ เลพ_____ ส - วรรค์_____ ยัง_____ ยืน

25 Eb Cm

แม้_____ จาก_____ ไป_____ ใจ_____ คง_____ เหนง_____ ฉัน_____ คง_____ จะ_____ เศร้า_____ ทุกข์_____ จะ_____ เมา_____ ทรวง_____ ไหม_____ ออก_____ จะ
ขอ_____ ให้_____ เจอ_____ เธอ_____ ใน_____ ฝัน_____ เพราะ_____ ว่า_____ ที่_____ นั้น_____ ฝัน_____ ร่วม_____ กัน_____ คง_____ ชื่น_____ อยาก_____ จะ

29 Ab Bb7 3 Eb

ตรม_____ ทุกข์_____ ถม_____ ทรวง_____ ใน_____ ขวัญ_____ แอ่ย_____ เมื่อ_____ ไหว_____ จะ_____ ได้_____ เจอ_____ กัน
ฝัน_____ เห็น_____ กัน_____ ทุก_____ วัน_____ คื่น_____ ฝัน_____ ดี_____ กว่า_____ ดิ้น_____ สด_____ ชื่น_____ สุข_____ ใจ

ฟอร์มแนวทำนองของครุเอื้อ สุนทรสนาน บันทึกอยู่บนบันไดเสียง Eb major ในลีลาของจังหวะ waltz ขนาดปานกลาง สังเกตเครื่องหมายที่มุมบนซ้ายถัดตัวเลขบอกความเร็วเพลง ระบุว่าแนวทำนองของเพลงนี้ เคลื่อนที่ในลักษณะส่วนโน้ตเข้บัตหนึ่งชั้น (8th note) ๒ ตัว มีค่าเทียบเท่าโน้ต ๓ พยางค์ (triplet) ของเข้บัตหนึ่งชั้น ๓ ตัว ฟิลแบบนี้พบมากในเพลงแจ๊สทั่วไป “ขอพบในฝัน” แบ่งแนวทำนองออกเป็น ๔ ท่อน เห็นได้ชัดว่าเป็น AABA ฟอร์มยอดนิยมของ popular song ส่วนใหญ่ เนื้อร้องของครุแก้ว อัจฉริยะกุล แทบทุกคำกลมกลืนเข้ากับเสียงโน้ตจากแนวทำนองของครุเอื้อ สุนทรสนาน โปรดพิจารณา ๘ ห้องท้ายของเพลงนี้ แสดงการสัมผัสคำทั้งดงามสละสลวย ดังตัวอย่าง

ลำดับที่ ๓ “คิดถึง” เพลงไทยสากลชื่อเดียวกันนี้มีหลายเพลง ผลงานชิ้นนี้ของครุเอื้อร่วมกับครุแก้วก็ไม่เป็นรองทั้งด้านเนื้อร้องและทำนอง แควรรคแรกของเพลงก็กินขาดแล้ว ที่น่าสนใจยิ่งคือการใช้คำว่า “คิดถึง” ซ้ำกันถึง ๑๑ ครั้งในบทเพลง โปรดพิจารณา

คิดถึง	
(https://www.youtube.com/watch?v=vt35GMJSS0s)	
คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
คิดถึงใจจะขาดแล้วเคย คิดถึงที่เคยได้ชมได้เซย์ชื่นใจ คิดถึงรอยยิ้มเพราะพริ้มผ่องใส คิดถึงจนใจจะขาดรอนรอน คิดถึงแต่ดวงหน้าหวานละมุน คิดถึงความอุ่นที่เคยได้หนุนดกนอน คิดถึงแต่เสียงกระซิบอ่อนชวนชวน คิดถึงจนนอนละเมอทุกวัน สัมผัสรดน้อมอ้อมกอด ชะอ้อนอดนุมนวลชวนให้ฝัน ยังฝังใจชื่นทั้งคืนทั้งวัน เราเคยรักกันลืมแล้วหรือดวงใจ คิดถึงใจจะขาดร้าวรอน คิดถึงความก่อนให้สะท้อนรำไป คิดถึงแต่รสจุมพิตติดใจ คิดหวานอาลัยไม่รู้ลืม	

ถอดโน้ตเพลงจากไฟล์เสียงต้นฉบับซึ่งบันทึกอยู่บน C major scale พบว่าแนวทำนองจัดอยู่ในรูปแบบ ๔ ท่อนยอดนิยม AABA

คิดถึง

SLOW

ทำนอง : เอื้อ สุนทรสนาน คำร้อง : แก้ว อัจฉริยะกุล

คิดถึง_ใจ_จะ_ขาด_แล้ว_เคย_คิดถึง_ที่เคยได้_ชม_ได้_เคย_ขึ้น_ใจ_คิดถึง_รอยยิ้ม_เพราะ_พึง_มอง

6 โส_คิดถึง_จน_ใจ_จะ_ขาด_รอน_รอน คิด_ถึง_แต่_ดวง

10 หน้า_หวาน_ละมุน_คิดถึง_ความ_อุ่น_ที่_เคย_ได้_หนุน_ตัก_นอน_คิดถึง_แต่_เสียง_กระซิบ_อ่อน

14 ขอน_คิดถึง_จน_นอน_ละเมอ_ทุก_วัน ส้ม_ฝัสด_รัด_น้อม_อ้อม_

18 กอด_จะ_อ้อม_อด_นุ่มนวล_ชวน_ให้_ฝัน_ยัง_ฝัง_ใจ_ขึ้น_ทั้ง_คืน_ทั้ง_วัน_เรา_เคย_รัก

23 กัน_ลืม_แล้ว_หรือ_ดวง_ใจ คิด_ถึง_ใจ_จะ_ขาด_ร้าว_รอน_คิดถึง_ความ_ก่อน_ให้_ละ

28 ห่อน_รำ_ไป_คิดถึง_แต่_รส_จุม_พิต_ติด_ใจ_คิด_หวน_อา_ลัย_ไม่รู้_ลืม_

จากโน้ตด้านบน ปลายท่อน ๑ และ ๒ เป็นลักษณะของการขยายห้องเพลงให้ครบ ๘ ห้อง (extensions) ตามสูตรของเพลงยอदनนิยมส่วนมาก ดูจากตัวอย่าง

ลำดับที่ ๔ “พรพรหม” เป็นเพลงที่ครูเอื้อนำทำนองจากเพลงไทยของเดิม “แขกมอญบางขุนพรหม” ๒ ชั้น มาปรับให้อยู่ในลักษณะของเพลงป๊อปปูลาร์ (ไทยสากล) ทั่วไป ด้นฉบับขับร้องคู่โดยครูเอื้อร่วมกับเพ็ญศรี พุ่มชูศรี

พรพรหม	
(https://www.youtube.com/watch?v=V44G3p7R5tQ)	
คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
(ช. ชายร้อง) (ญ. หญิงร้อง) (พ. ร้องพร้อมกัน)	
ช. รักประคองน้องนางไม่ห่างเลย ขึ้นประทีนรำเพย หอมเอยผมนางพลางดม ญ. หอมกลิ่นบุปผาลอยลม ไซ่ประทีนกลิ่นผม พี่ชายอย่าดมผสมไป ช. แม่ได้ดอมคงหอมซาบซ่าน ญ. หอมไม่นานซื้อครั้นคลาย ช. น้องอย่าแกล้ง อย่าแหยง อย่าหน่าย ญ. ลิ่นผู้ชายสุดหมายอาลัย ช. พี่รักสลักใจ พรหมประทานมาให้ พี่ก็รักดังดวงใจ น้องเอ๋ยจงให้แอบอิง ญ. พุดแต่ปากยากหลายมักกลายเป็นลม น้อยหรือว่าเป็นเพราะพระพรหม ผินใจข่มไม่ท้วงติง ช. เจ้าอย่าอาลัยพี่นะปองใจจริง หมายถึงรักพี่จริง เจ้ารักพี่จริงหรือไร ญ. น้องเป็นหญิง พุดจริงรักจริง ช. ขอเชยยอดหญิง อย่างกริ่งหวัใจ ญ. รักอย่าเร้าร้อน จงผ่อนฤทธิ์ ช. ขอเพียงลูบไล้ ด้วยใจรักดี ญ. อย่าเพ็งชมมันจะตรมนะพี่ โปรดถนอมจอมสิริ ถึงวันเถิดพี่ อย่าอาวรณ์ ช. คอย ญ. คอย ช. ขึ้นใจ ญ. ขึ้นใจ ช. พระพรหมท่านให้เรา ญ. พระพรหมท่านให้เรา ช. บุญ ญ. บุญ ช. ช่วยพา ญ. ช่วยพา ช. สองเราจึงมารื่นรมย์ ญ. สองเราจึงมารื่นรมย์ ญ. ยอม ช. ยอม ญ. อดใจ ช. อดใจ ญ. ถึงวันคงได้ชื่นชม ช. ถึงวันคงได้ชื่นชม ญ. คง ช. คง ญ. ไม่ตรม ช. ไม่ตรม ญ. เพราะว่าพระพรหมให้พร ช. เพราะว่าพระพรหมให้พร ญ. น้องกลัวนักรักเราจะเศร้าอาวรณ์ น้องกลัวรักพามาซ่อน พี่ก็ซ่อนดวงใจกริรมย์ ช. โต้พุ่มพวงช่างหวงกระไร เจ้าจะให้ใครชม ขอพี่กริรมย์ชื่นชมสมใจ ญ. น้องรักพี่ สิงใจปอง แม้รักน้อง ต้องเหลือ เยื่อใย พ. ต่างรู้ใจกัน รู้ผูกพันกันไป อย่าได้ร้างจางใจ สมดังที่ได้พรพรหม	

ลีลาทำนองเพลงนี้เป็นจังหวะแทงโก (tango) โฟล์เสียงต้นฉบับบันทึกอยู่บน F minor scale แนวทำนองแบ่งเป็นหลายท่อนคล้ายกับทางเพลงของเดิม (แขกมอญบางขุนพรหม) ยากที่จะจำแนกตามหลักการแบ่งท่อนเพลงของดนตรีตะวันตก ห้องเพลงที่ ๓๒-๔๐ มีการขับร้องล้อกันสลับหญิงและชาย ซึ่งแนวทำนองนี้มาจากของเดิมเช่นกัน ในส่วนนี้ ครูแก้ว อัจฉริยะกุล จัดสรรถ้อยคำเรียงร้อยเรื่องราวเงื้อมดพอดรกระหว่างฝ่ายชายและฝ่ายหญิงได้อย่างน่าฟังและชวนฟังยิ่งนัก โปรดดูจาก lead sheet ต่อไปนี้

พรพรหม

TANGO

ทำนอง : เอื้อ สุนทรสนาน
ดัดแปลงจากเพลง "แขกมอญบางขุนพรหม"
คำร้อง : แก้ว อัจฉริยะกุล

ข.) รักประ-คองน้อง นาง ไม่ ห่าง เลย ขึ้นประ-ทิน รำ - เพยหอมเอยผมนางพลาจ ดม ญ.) หอม

5 กลิ่น นุป-ผา ลอย ลม ไซ้ ประ-ทิน กลิ่น ผม พี่ ขาอย่าดม ผ-สม ไป ข.) แม้ได้ดม คงหอมซาบ

9 ซ่าน ญ.) หอมไม่ นาน ชี้ คร้าน คลายข.) น้อยอย่า แคลงอย่า แหนงอย่า หน้าย ญ.) ลิ่น ผู้ ชาย สุดหมาย

12 อาลัยข.) พี่ รัก ส-ลัก ใจ พรหมประ-ทาน มา ให้ พี่ ก็ รัก ดังดวง - ใจ น้องเอย จง ให้ แอบ

16 อิง ญ.) พุด แต่ปาก ยาก หลาย มัก กลายเป็น ลม น้อยหรือว่า เป็นเพราะพระพรหม ผิน ใจ ช่ม ไม่ ท่วง

20 ดิง ข.) เจ้าอย่า อา - ลัย พี่ นะ ปอง ใจ จจริง หมาย หลัก พัก ฟัง ใจ รัก พี่ จจริง หรือ

24 ไร ญ.) น้อง เป็นหญิงพุด จจริง รัก จจริงข.) ขอเขยยอดหญิงอย่ากริ่ง หัว - ใจ ญ.) รักอย่า เจ้า ร้อน จง ผ่อน ฤ -

27 ทัยข.) ขอเพียงลูป ไล่ ด้วย ใจ รัก - ดี ญ.) อย่าเพิ่ง ชม มัน จะตรม นะ พี่ โปรดด-นอม จอม ชี -

พรพรม

2

31 Fm Fm Fm ญ.)คอย ขึ้น ใจ พระ พรหม ท่าน ให้ เรา มา ญู ช่วย พา

วี่ ถึง วัน เกิด พี่ อย่า อา-วรรณ ข.)คอย ขึ้น ใจ พระ-พรหม ท่าน ให้ เรา มา ญู ช่วย

35 C7 Fm ยอม อัด ใจ ถึง วัน คง ได้ ขึ้น ชม คง ไม่

พา สอง เรา จึง มา รื่น-รมย์ ญ.)ยอม อัด ใจ ถึง วัน คง ได้ ขึ้น ชม คง ไม่ ตรม

39 C7 D7 Gm Eb7 ตรม เพราะ ว่า พระ พรหม ให้

เพราะ ว่า พระ-พรหม ให้ พร ญ.)น้อง กลัว รัก เรา จัก เศร้า อา - วรรณ น้อง กลัว รัก พา มา

43 Ab F7 Bbm Eb7 Bbm F7

ซ่อน พี่ ก็ ช้อน ดวง-ใจ ภิ-รมย์ ข.)โล่ พุ่ม พวง จะ หวง กระ-ไร เจ้า จะ ให้ ใคร ชม ขอ พี่ ภิ-

47 Bbm Ab Ab Ab

รมย์ ขึ้น ชม สม ใจ ญ.)น้อง รัก พี่ ศรี ใจ ปอง แม่ รัก น้อง ต้อง เหลือ เยื่อ โย

52 C7 Fm

(พร้อม) ต่าง รู้ ใจ กัน รู้ ผูก พัน กัน ไป อย่า ได้ ร้าง จาง ใจ สม ดัง ที่ ได้ พร

56 1. Fm คอย ขึ้น ใจ 2. Fm C7 Fm C7

พรหม ข.)คอย ขึ้น พรหม

ลำดับที่ ๕ “ยากยิ่งสิ่งเดียว” ครูแก้ว อัจฉริยะกุล ประพันธ์เนื้อร้องโดยได้แรงบันดาลใจจากงานของมหากวี “สุนทรภู่” เรื่อง “พระอภัยมณี” ช่วงหนึ่งที่พรรณนาไว้ว่า “จะเรียนร่ำทำอะไรไม่ลำบาก มั่นยอดยากอย่างเดียวเกี่ยวผู้หญิง ถึงยามตึกนีกนอนแนบหมอนอิง เรไรหิ่งเรือยริมหิมาวา”

และงาน “นิราศวัดเจ้าฟ้า” ของท่านเดียวกัน ตอนที่ว่า
 “ถึงเกาะเรียนเรียนรักก็หนักอก แสนวิตกเต็มตรองเจียวน้องเอ๋ย
 เมื่อเรียนจนจนจบถึงกบเกย ไม่ยากเลยเรียนได้ตั้งใจ”
 ขับร้องบันทึกเสียงครั้งแรกปี พ.ศ. ๒๔๙๔ โดยครูเอื้อ สุนทรสนาน เนื้อร้องฉบับเต็มมี ๒ เที้ยว แต่ด้วย
 ข้อจำกัดทางเทคนิคในอดีต จึงบันทึกเสียงได้เฉพาะเที้ยว ๑ (เนื้อร้องเที้ยว ๒ อยู่ในรอบต่อไปนี้)

ຍາກຢຶ່ງສິ່ງເດີຍວ	
(https://www.youtube.com/watch?v=ebPXnnwi4mg)	
คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
เที้ยว ๑ จะเรียนจะร่ำจะทำอะไร (ฮัม) ไม่ลำบาก ยอดยากอยู่อย่างเดียว (ฮัม) เกี้ยวผู้หญิง คำครูสุนทรภู่กล่าวพาดพิง ฉันไม่ท้วงติงเพราะว่าสมจริง (ฮัม) ยิ่งสิ่งใด ยิ่งตรองยิ่งเห็นเป็นเรื่องหนักใจ (ฮัม) ให้อาจารย์ แม่กงแม่กนจวบจนกบเกย (ฮัม) เคยเรียนร่ำ บากบั่นหมั่นท่องจำ (ฮัม) ตามคำสอน เรียนกันถึงโคลงฉันท์กาพย์ฉันท์กลอน ทุกบททุกตอนฉันไม่ร่ำรอน (ฮัม) ไม่อับจน แต่เรียนเรื่องรักหนักในกมล (ฮัม) จนปัญญา	
เที้ยว ๒ หากใครจะว่าปัญญาไม่มี (ฮัม) ก็ทนได้ โง่เง่ายิ่งกว่าใคร (ฮัม) ใครศึกษา จำยอมสารภาพกราบสักครา ขอบอกฉันมาฉันอ่อนระอา (ฮัม) น่าเจ็บใจ บอกมาสักคำจะทำอย่างไร (ฮัม) ให้กังวล บางคนไม่รักแสดงว่ารัก (ฮัม) ล้อลวงได้ แกล้งยั่วอยู่รำไป (ฮัม) ให้ฉงน บางคนรักแน่นแต่ทำพิกล ร้อยเล่ห์ร้อยกลเพราะโง่เหลือทน (ฮัม) จนอดชม อดอันดูราปัญญาไม่คม (ฮัม) โง่มงาย	

ยากยิ่งสิ่งเดียว

SLOW

ทำนอง : เอื้อ สุนทรสนาน คำร้อง : แก้ว อัจฉริยะกุล

การสร้างประโยคเพลงที่ชวนให้น่าติดตามรับฟังตั้งแต่ตอนเริ่มเพลง

โน้ตเคลื่อนที่เป็นขั้นขึ้น-ลงอย่างเป็นระเบียบ

ฟอร์มเพลงเป็นแบบ ๒ ท่อน AB ท่อน A มี ๘ ห้องเพลง ท่อน B มี ๘ + ๔ รวม ๑๒ ห้องเพลง (๔ ห้องท้ายอาจเรียกตามสำนวนดนตรีสากลว่า tag) ดังตัวอย่างในกรอบเหลี่ยม

ลีลาทำนองส่วนใหญ่บันทึกอยู่บนบันไดเสียง F major มี C minor แทรกอยู่ ๒ ห้อง ที่ห้อง ๗ และ ๘ ตามภาพต่อไปนี้

ลำดับที่ ๖ “ศึกในอก” เนื้อหาเพลงบรรยายถึงชีวิตรักของครูเอื้อตอนกำลังจีบสาวที่หมายปองน้องนางมาเป็นคู่ครอง ข้อมูลจาก “ผู้จัดการออนไลน์” ที่ผู้เขียนสืบเสาะบางส่วนมาจากเว็บ “บ้านคนรักสุนทราภรณ์” มาให้อ่านได้รับทราบกันอย่างละเอียดดังนี้

...เขาเคยถูกผู้ใหญ่เรียกเข้าไปพบและเคยถูกถาม “เธอทำงานที่ไหน?” เขาถูกถามอย่างไม่คาดคิดมาก่อน “เป็นนักดนตรีอยู่กรมศิลปากรครับ” เขาตอบ และแม้คำว่า “นักดนตรี” ไร้วัยเบา ด้วยรู้สึกกระดากอายและเขินบ้างเล็กน้อย

“ไหน?” ญาติผู้ใหญ่ตะแคงหูด้วยไม่เชื่อว่าจะได้ยินเช่นนั้น

“เป็นอธิบดีหรือ?”

“เปล่าครับ” เขารับแก้ไข และบัดนี้เลือดเนื้อแห่งความเป็นศิลปินทำให้เขาหยิ่งและภาคภูมิใจ ที่เขาพูดตอบกลับไปทันทีนั้น

“ผมเป็นนักดนตรีครับ” เขาย้ำคำว่า “นักดนตรี” อย่างภาคภูมิใจ

“อ้อ ตาย...!” ญาติผู้ใหญ่อุทาน

“เป็นอธิบดีฉันยังไม่ให้คุณเลย” ...

แต่ครูเอื้อ สุนทรสนาน ไม่ได้ย่อท้อ กลับมานะทำงานอย่างไม่กลัวเหน็ดเหนื่อย เพื่อจุดหมายปลายทางที่หวังตั้งใจไว้ข้างหน้า โดยเฉพาะการเอาชนะใจคุณนายสะอึ่ง ผู้เป็นมารดาของสาวที่ตนรักและใฝ่ฝัน ด้วยการเสนอตัวเข้าไปรับใช้ใกล้ชิด ดังที่อาจันต์ ปัญจพรรค์ เล่าว่า

“...ตอนนั้นครูเอื้อเป็นหนุ่มโสดคุมวงดนตรีให้คณะละครแม่เลื่อน มาเช่าบ้านเล็ก ๆ สองชั้นอยู่ชิดรั้วสังกะสีหลังบ้านของคุณป้า คุณเอื้อให้ตัวฟรีคุณป้าและผมดูแลครแม่เลื่อนไม่ว่าวิกไหน และคุณเอื้อก็ผูกปิ่นโตกินที่บ้านผม หนัก ๆ เข้า ป้าก็เลยให้มากินเสียด้วยกันที่โต๊ะกินข้าวในบ้าน...” ที่สำคัญก็คือ “ไก่อ่อน” เล่าว่า

“...เขามีพลังความรักมากมายเหลือเกิน เขายอมให้ออดมืออีกมือ เพื่อเอาเงินรายได้ของเขาไปมอบให้คุณ

แม่ของเธอ เป็นผู้เก็บหอมรอมริบ...”

ชอุ่ม ปัญจพรรค์ ซึ่งเป็นญาติสนิทและคุ้นเคยกับอาภรณ์ วรรณสูตร มาก เล่าถึงอุปสรรคในเรื่องความรักไว้ว่า
“...อาภรณ์ขานยอมทำทุกอย่างที่มีเพื่อหนู (ชื่อเล่นของอาภรณ์ วรรณสูตร) เพื่อขอให้ได้รักหนู และเพื่อจะ
แต่งงานกับหนูนะ วันหนึ่งอาภรณ์กลับมาจากทำงาน ถึงบ้านไม่เห็นหนู พอรู้ว่าไปตีแบดมินตันกับเพื่อนของพี่ใหญ่
ที่เพิ่งกลับมาจากนอก อาภรณ์เอาหัวชนฝาแทบหัวแตก จนคุณป้าต้องรีบไปตามตัวหนูกลับบ้าน...”

เออละ...คงต้องเฉลยกันเสียทีว่าเพลงที่ครูเอื้อไม่อยากจะร้องนั้น คือเพลงอะไร?

เพลงนั้นก็คือ “ศึกในอก” ซึ่งเป็นเพลงที่กินใจและเป็นเพลงที่ครูเอื้อร้องเมื่อตกอยู่ในห้วงของความรักนั่นเอง...

ศึกในอก

(<https://www.youtube.com/watch?v=hizb2Ak4VgQ>)

คำร้อง สุรัฐ พุกกะเวส

ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

เมื่อยามรักเลือนไกล สุดใครหาใดแทน คีกรื่นหมื่นแสน หรือจักแน่นศึกหัวใจ
ความกลัดกลุ้มร้อน ร้อนจิกกินหรือร้อนร้องไห้ ร้อนแทบจักขาดใจ สุดเปรียบอันใด กลั้นไว้เต็มทน
ไม่มีสัมพันธใด เปรียบได้น้ำใจคน ทะเลนั้นลึกถลัน ก็ไม่พ้นหยั่งได้
แต่ใจของนวลนาง ไม่รู้จะหยั่งอย่างไร เปรียบเทียบน้ำใจใคร สุดเปรียบฉันใด วานบอกให้ชื่นชวน
คร่ำครวญเพราะนวลนาง จิตจางเพราะนางครวญ ยิ่งครวญยิ่งใจหวน ยิ่งลวนชวนให้ตรม
ยามเมื่อจันทร์แจ่มฟ้า ยิ่งพาน้ำตาพร่างพรอม ฟ้ามีจันทร์ให้ชม แต่เราต้องตรม คู่สมเลือนมา
เฝ้าห้วงรักลวงเลือน เค้นเดือนนั้นเดือนดา จะคอยอยู่ชั่วฟ้า ฟ้าใฝ่หาคู่ชื่น
เฝ้าแต่หวนอาลัย รักก็ไม่เย็นคืน โศกจนเหลือทนกลืน ทุกคำทุกคืนคอยคู่ชื่นคืนมา

ทำ transcription จากไฟล์เสียงต้นฉบับแล้วบันทึกอยู่ในรูปแบบของ lead sheet ปรากฏดังภาพต่อไปนี้

ศึกในอก

SLOW FOXTROT

ทำนอง : เอื้อ สุนทรสนาน คำร้อง : สุรรัฐ ทุกะแวส

เมื่อยามรักเลือน ไกล _____ สุด ใคร หา ได แทน _____ ศึก อื่น หมั่น แส่น หรือ
นาง _____ จืด - จางเพราะนาง คราว _____ ยิ่ง คราวยิ่ง ใจ หวน

6 จัก มั่น ศึก หัว ใจ _____ ความกลัด กลุ้ม รุ่ม ร้อน _____ จักกินหรือนอน ร้อง ให้ _____
ยิ่ง ล้วนชวน ให้ ตรม _____ ยาม เมื่อจันทร์แจ่ม ฟ้า _____ ยิ่งพา น้ำ ตาพร่าง พรหม _____

12 _____ ร้อน แสบจัก ขาด ใจ _____ สุดเปรียบอัน ได _____ กลั่น ไว้ เต็ม ทน _____
_____ ฟ้า มีจันทร์ให้ ชม แต่ เรา ต้อง ตรม _____ คู่ สม เลือน มา _____

16 ไม่ มี สัม-พันธ์ ได _____ เปรียบได้ น้ำ ใจ คน _____ ทะ-เล นั้น ลึก ล้น
เฝ้า ห่วงรัก ลวง เลือน _____ เด่น เดือนนั้นเดือน ตา _____ จะ คอยอยู่ ชั่ว ฟ้า

22 ก็ ไม่ พัน หยั่ง ได้ _____ แต่ ใจ ของนวล นาง _____ ไม่รู้ จะ หยั่ง อย่าง ไร _____
เฝ้า ฝั หา คู่ ขึ้น _____ เฝ้า แต่หวนอา - ลัย _____ รัก ก็ ไม่เหือน คื่น _____

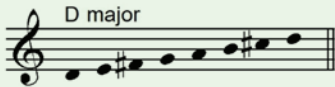
28 _____ เปรียบ เทียบ น้ำ ใจ ใคร _____ สุด เปรียบ อัน ได _____ วาน บอก ให้ ขึ้น
_____ โคก จน เหลือ ทน กลั่น ทุก คำ ทุก คื่น _____ คอย คู่ ขึ้น คื่น

31 ขวน _____ คร่ำ-ครวญเพราะนวล
มา _____

ฟอร์มเพลงเป็นแบบ ๔ ท่อน - ABAC (ท่อน ๑ เหมือนกับท่อน ๓) แนวทำนองโดยรวมบันทึกอยู่บนบันไดเสียง D major หากสังเกตในรายละเอียดพบว่าท่อน ๑ เป็น D mixolydian

อีก ๓ ท่อนที่เหลือเป็น D major scale

หากมองลึกลงไปอีก ที่ห้องเพลง ๒๔-๒๙ (ท่อน C) แนวทำนองมีความเป็น A major scale ก่อนจะกลับเข้าสู่บันไดเสียงเจ้าบ้าน (D major scale) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

24 E7 A E7 A E7 A

แต่ ใจ ของ นวล นาง _____ ไม่รู้ จะ หยั่ง อย่าง ไร _____ เปรียบ เทียบ น้ำ ใจ
ได้ แต่ หวน อา - ลัย _____ รัก ก็ ไม่ เย็น คื่น _____ โศก จน เหลือ ทน

29 A E7 A

ใคร จด เปรียบ ชัน ได _____
กลิ่น ทุก คำ ทุก คื่น _____

⇒ กลับเข้าสู่ D major scale

ลำดับที่ ๓ “สนสามพราน” เพลงสำคัญเพลงหนึ่งของเหล่านักเรียนนายร้อยตำรวจไทย (นรต.) ครูศรีสวัสดิ์ พิจิตรวรการ พรรณนาถึงความผูกพันของเหล่านักเรียนนายร้อยกับสถาบัน (นักเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน) สำเร็จการศึกษาออกไปทำงานแล้วให้กลับมาเยือนถิ่นเคยร่ำเคยเรียนบ้าง แบบว่าคืนสู่เหย้าอะไรทำนองนั้น เนื้อร้องกะทัดรัดแต่มาด้วยความหมาย โปรดพิจารณา

สนสามพราน (https://www.youtube.com/watch?v=f802PMwPd2o)	
คำร้อง ศรีสวัสดิ์ พิจิตรวรการ	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
ไอสนสยิวินตันโอนอ่อน โยกคลอนพลาญถอนใจใหญ่ ไอสนครางเหมือนกับคนเป็นไข้ สนเอยอาวรณ์ไหวคล้ายเรา ท่ามกลางถิ่นในไพรสนธ์ เสียงสนเหมือนดังมนต์เรียกเรา หวีดวอนอ่อนโอนโยนเย้า ครวญเคล้าเร้าเรียกเราร่ำไร ขวัญเอยขวัญมา สนสามพรานพราหมหาขวัญใจ เพื่อนเอยเพื่อนใจไปไหน ลาไกลแล้วเพื่อนโยไม่มา	

ลีลาจังหวะ waltz ขนาดความเร็วปานกลางผสมผสานกันแนวทำนองพลิ้วไหวเคลื่อนที่อยู่บนบันไดเสียง Bb major pentatonic จากงานประพันธ์ของครูเอื้อ สุนทรสนาน ให้ความไพเราะงดงามและลงตัว อีกทั้งยังมีการขับร้อง ๒ ลักษณะ ครึ่งท่อนแรกครูเอื้อขับร้องเดี่ยว (solo voice with band) ครึ่งหลังเป็นการขับร้องหมู่แบบออกเสียงเดียวกัน (unison singing with band) โดยเหล่านักร้องหญิงของวงสุนทราภรณ์ช่วยเสริมสร้างอารมณ์ลึกซึ้งกินใจยิ่งขึ้นให้แก่ผู้ที่ได้รับฟังเพลงนี้ (โดยเฉพาะชาว นรต.) เพลงนี้บันทึกเสียงต้นฉบับเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ข้อมูลปัจจุบันทราบว่าต้นสนที่ครูศรีสวัสดิ์ พิจิตรวรการ พรรณนาไว้ในเนื้อเพลง ถูกตัดเหี้ยนเตียนไปแล้ว

สนสามพราน

Tempo di Waltz

คำร้อง ศรีสวัสดิ์ พิจิตรวรการ

ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

Bb Eb Bb Eb
 โอ้ ส น ส - ธิว ยืน ต้น โอน อ่อน โยก คลอน พลา ง ถอน ใจ
 8 Bb Bb Eb Bb Gm
 ใหญ่ โอ้ ส น คราง เหมือน กับ คน เป็น ไข่ ส น เอย อา-วรณ์
 15 G7 Cm F7 Bb Gm Cm F7
 ไหว คล้าย เรา ท่าม กลาง กลิ่น ไอ ไพร สด ร ่ เสียง
 22 Bb Ebm Bb Bb Eb
 ส น เหมือน ดัง มนต์ เรียก ไร่ หวีด วอน อ่อน โอน โยน
 28 Bb F7 Bb
 เข้า ครวญ เค ล้า ไร่ เรียก เรา ไร่ ไร
 34 Eb Bb F7
 ขวัญ เอย ขวัญ มา ส น สาม พราน พลา ม หา ขวัญ
 40 Bb Eb Bb
 ใจ เพื่อน เอย เพื่อน ใจ ไป ไหน ลา
 46 Bb F7 1. Bb 2. Bb
 ไกล แล้ว เพื่อน ไย ไม่ มา มา

ฟอร์มเพลงเป็นแบบ ๓ ท่อนใหญ่ ABC ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น ๖ ท่อนย่อย A A' - B B' - C C'

ลำดับที่ ๘ “หนึ่งในดวงใจ” ที่มาของเพลงนี้ เพลง “พรา้งเพชรในกรีดเพลง” ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ บันทึกไว้ว่า

...ครูช่อม ปัญจพรรค์ เขียนเล่าถึงเพลงนี้ในหนังสือ “คอนเสิร์ต ๘๒ ปี ช่อม ปัญจพรรค์” ว่า

“เพลงนี้เกิดขึ้นที่บ้านพักรับรองของกรมประมง ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อครั้งไปเที่ยวกับญาติ ๆ ขณะกำลังเล่นไฟกันอย่างสนุกเฟลิดเฟลินจนสามทุ่มเศษ ๆ จู่ ๆ ครูเอื้อก็เรียกให้ลุกจากวงไฟต้อง และบอกให้แต่งเพลง โดยครูเอื้ออ้ามทำนอง ช่อมใส่คำร้องเป็นช่วง ๆ แต่งเสร็จเรียบร้อยภายในชั่วโมงเศษ จากนั้นครูเอื้อก็นำเพลงเข้ากรุงเทพฯ ทันที

มาทราบภายหลังว่า คนสนิทของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ไทรมหาครูเอื้อ ขอให้ครูเอื้อแต่งเพลงรับขวัญท่านผู้หญิงวิจิตรธนะรัชต์ ซึ่งไปรักษาตัวที่อังกฤษแล้วไม่ยอมกลับเมืองไทย เพราะน้อยใจที่จอมพลสฤษดิ์นอกใจ จนจอมพลสฤษดิ์ต้องส่งทูตไปขอร้องอ้อนวอนจึงยอมกลับ ท่านจอมพลจึงสั่งเตรียมการต้อนรับโดยให้วงดนตรีสุนทราภรณ์บรรเลง และใช้เพลง ‘หนึ่งในดวงใจ’ นี้ เป็นเพลงรับขวัญพิเศษ”

เพลง “หนึ่งในดวงใจ” เป็นเพลงไพเราะทั้งท่วงทำนองที่ครูเอื้อแต่งไว้อย่างอ่อนหวาน ออดอ้อน และคำร้องฝีมือครูช่อม ปัญจพรรค์ ที่มีความหมายโดนใจผู้ฟังเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะท่อนแยกที่ว่า “หากอาทิตย์ลับโลก โศกสลด จะมีหมดทุกชีวิตยังทนได้ หากขาดน้องที่พี่ปองหนึ่งในดวงใจ ทนไม่ได้จะต้องตายลงไปพลัน”...

หนึ่งในดวงใจ (https://www.youtube.com/watch?v=f8O2PMwPd2o)	
คำร้อง ช่อม ปัญจพรรค์	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
พี่มีน้องหนึ่งในดวงใจ เท่านั้น หญิงอื่นหมิ่นพันจะมาเทียมทน ที่ไหน แต่รักของพี่ซ่อนอยู่กลางใจ ช่างใน หนึ่งในดวงใจคือเธอคนเดียว แท้เทียว หากน้องได้รู้ว่าพี่รักน้อง หนักหนา ขอได้เมตตาแก้ดวงวิญญาณ โดดเดี่ยว ผิดบ้างพลั้งบ้างก็ไม่จิดจาง ขาดเกลียว น้องเป็นคนเดียวหนึ่งในดวงใจ หากอาทิตย์ลับโลก โศกสลด จะมีหมดทุกชีวิต ยังทนได้ หากขาดน้องที่พี่ปอง หนึ่งในดวงใจ ทนไม่ได้จักต้องตาย ลงไปพลัน พี่มีน้องอยู่ในดวงใจ เสมอ รักแต่เพียงเธอยิ่งกว่าชีวิต เชื่อฉัน พี่ปองรักเจ้าเฝ้าแต่ผูกพัน แจ่มจันทร์ มีเธอเท่านั้นที่เป็นที่หนึ่ง ครองใจ	

ต่อมามีการแต่งเนื้อร้องสำหรับฝ่ายหญิงใช้ชื่อเพลงและแนวดนตรีบนบันไดเสียงเดียวกัน ขับร้องบันทึกเสียงต้นฉบับโดย ขวลิ ช่างวิทย์

หนึ่งในดวงใจ (หญิง)	
(https://www.youtube.com/watch?v=K8sKDPclrhk)	
คำร้อง ชุ่ม ปัญจพรรค	ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
หากน้องได้รู้ว่าพี่รักน้อง หนักหนา ขอฝากชีวาไม่มีคลาดคลา ห่างหาย จะรักพี่ยิ่งกว่าผู้อื่นใด ยอดชาย หากตัวจะตายก็ไม่คลาย รักเลย เมื่อน้องได้รู้ว่าหนึ่งในใจ พี่นั้น ใช้อื่นคือฉันทจิตที่ผูกพัน พี่เอ๋ย ผิดบ้างพลั้งหน่อยก็ไม่ขาดลอย จากเลย น้องยังชื่นเชยอยู่ไม่วางวาย หากอาทิตย์ลับโลก โศกสลด จะมีหมดทุกชีวิต ยังทนได้ แต่หากน้องไม่ได้เป็น หนึ่งในครองใจ ทนไม่ได้จักต้องตาย ลงไปพลัน พี่มีน้องหนึ่งในดวงใจ แน่หรือ น้องนี้จะถือพี่ตั้งแต่วัน เช่นกัน จะรักพี่ยิ่งกว่าดวงชีวัน เชื้อฉันท น้องมีพี่นั่นที่เป็นที่หนึ่ง ครองใจ	

พิจารณาเนื้อหาของ ๒ เพลงนี้ ผู้เขียนฯ คิดว่าคงเป็นที่ถูกใจของหลาย ๆ คู่รัก (อาวุโส) เด็กหนุ่มสาว ปัจจุบันวิถีทางแห่งความรักของพวกเขาแตกต่างออกไป อาจไม่ค่อย “อิน” กับเพลงนี้สักเท่าไร

หนึ่งในดวงใจ

SLOW

ทำนอง : เอื้อ สุนทรสนาน คำร้อง : ชุ่ม ปัญจพรรค

ที่ นี้ มี น่อง หนึ่ง ใน ดวง - ใจ เท่า นั้น _____ หึงอื่น หนึ่งพัน จะ มา เทียบ หนึ่ง ที่ ไหน _____
 น่อง หนึ่ง หัก หนึ่ง _____ ขอ ได้ เมตตา แก่ ดวง วิญ - ญา โดด เดียว _____

4 F6 C7 1. F C7
 _____ แต่ รัก ของ ที่ ซ่อน อยู่ กลาง ใจ ซ้ำ ใน _____ หนึ่ง ใน ดวง-ใจ คือ เธอ คน เดียวแท้ เทียว _____
 _____ ผิด บ้าง พลัง บ้าง ก็ ไม่ จืด จาง ขาด เกสียว _____

8 2. C7 F
 หาก น่อง ได้ รู้ ว่า ที่ รัก _____ น่อง เป็น คน เดียว หนึ่ง ใน ดวง - ใจ _____ หาก อา-ทิตย์ สืบ _____

12 F C7 F Dm
 โลก _____ โศก สลด _____ จะ มี ด _____ หมด _____ ทุก ซี - วิต _____ ยัง ทน ได้ _____ หาก ขาด น่อง ที่ ที่ _____

16 F G7 C7
 ปอง หนึ่ง ใน ดวง ใจ _____ ทน ไม่ ได้ _____ จำ ต้อง ตาย ลง ไป พลัง _____ ที่ นี้ มี น่อง อยู่ ใน ดวง _____

20 Dm C7 F6
 ใจ เส-มอ _____ รัก แต่ เพียง เธอ ยิ่ง กว่า ซี - วิต _____ เชื้อ ชัน _____ ที่ ปอง รัก เจ้า เจ้า แต่ ผูก - _____

24 C7 C7 F
 พัน แจ่ม จันทร _____ มี เธอ เท่า นั้น ที่ เป็น ที่ หนึ่ง _____ ครอบ ใจ _____

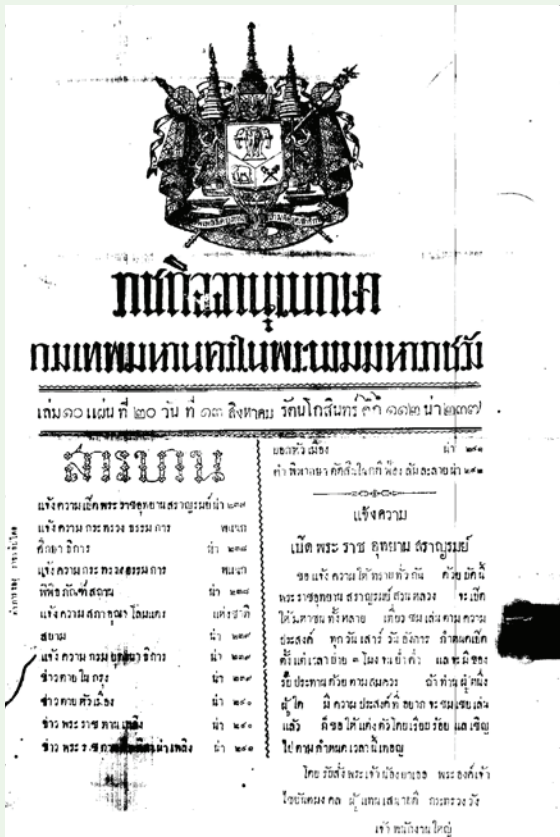

เพลงนี้ฟอร์มเป็นแบบเพลง ๔ ท่อนยอदनियม - song form - AABA ลีลาจังหวะลักษณะซ้ำ ทั้งเพลง
บันทึกอยู่บนบันไดเสียง F major pentatonic

เพียง ๕ เสียง สร้างเพลงไพเราะเสนาะโสต ฝีมือครูเพลงระดับตำนานเช่นครูเอื้อ สุนทรสนาน เท่านั้น ที่
สามารถสร้างงานอมตะประดับไว้ในวงการเพลงไทยสากล ผลงานการประพันธ์ทำนองและขับร้องของท่านยังมี
นำเสนออีก ๑ ตอน ขอขอบคุณครับ

มนุษย์/ดนตรี/หนังสือ

ตอนที่ ๘

ราชกิจจานุเบกษา

แจ้งความ เปิดพระราชอุทยานสราญรมย์

สู่กิจกรรม In a large, open space

Bandstand: Chamber of Resonance

เรื่อง:

จิตร์ กาวิ (Jit Gavee)

อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การบรรเลงดนตรีแต่ละครั้ง ล้วนมีปัจจัยสำคัญที่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็น นักดนตรี เครื่องดนตรี เพลง ดนตรี แต่อีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันนั่นคือ สถานที่การแสดงดนตรี ในประวัติศาสตร์การแสดงดนตรีในชาติไทยได้เกิดพื้นที่การแสดงที่หลากหลายที่นำจดจำ และที่ถูกหลงลืมหายไปจากความทรงจำของผู้คน

บทความชุด มนุษย์/ดนตรี/หนังสือ ในตอนนี้ จะขอดำเนินเรื่องแตกต่างจากตอนที่ผ่านมาสักเล็กน้อย โดยจะกล่าวถึงราชกิจจานุเบกษาที่เป็นบันทึกข้อความสั้น ๆ เรื่องการเปิดพระราชอุทยานสราญรมย์ พื้นที่การแสดงดนตรีสำคัญที่น้อยคนจะรับรู้ ก่อนที่จะนำเสนอเรื่องของกิจกรรม In a large, open space ที่ทำให้พื้นที่แห่งนี้ “มีชีวิต” อีกครั้ง

ราชกิจจานุเบกษา แจ้งความ เปิดพระราชอุทยานสราญรมย์

แม้ว่าเอกสารที่ถูกยกมาในครั้งนี้จะเพียงเอกสารที่ระบุข้อความสั้น ๆ แต่หากนับกันในเรื่องของความสำคัญ เอกสารฉบับนี้ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเปิดพื้นที่การบรรเลงดนตรีสาธารณะในธรรมเนียมตะวันตกที่เก่าแก่และน่าสนใจแห่งหนึ่งในประเทศไทย นั่นคือ พระราชอุทยานสราญรมย์ ซึ่งในปัจจุบันถูกเรียกว่า สวนสราญรมย์ เอกสารดังกล่าวอยู่ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐ แผ่นที่ ๒๐ วันที่ ๑๓ สิงหาคม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๒ (ตรงกับ พ.ศ. ๒๔๓๖: ผู้เขียน) หน้า ๒๓๗-๘ ด้วยความสั้นของข้อความในเอกสาร ผู้เขียนจึงจะขอยกข้อความทั้งหมดมานำเสนอในบทความตอนนี้

แจ้งความ เปิดพระราชอุทยานสราญรมย์

ขอแจ้งความให้ทราบทั่วกัน ด้วยบัดนี้พระราชอุทยานสราญรมย์สวนหลวง จะเปิดให้มหาชนทั้งหลาย เทียวชมเล่นตามความประสงค์ ทุกวันเสาร์ วันอังคาร กำหนดเปิดตั้งแต่เวลาบ่าย ๓ โมงจนย่ำค่ำ และจะมีของรับประทานด้วยตามสมควร ถ้าท่านผู้หนึ่งผู้ใด มีความประสงค์ที่อยากจะชมชมนเล่นแล้ว ก็ขอให้แต่งตัวโดยเรียบร้อย แลเชิญไปตามกำหนดเวลานี้เทอญ

โดยรับสั่งพระเจ้าอนงยาเธอ พระองค์เจ้าไชยันตมงคล ผู้แทนเสนาบดี กระทรวงวัง

เจ้าพนักงานใหญ่
พระอภิรักษ์ราชอุทยาน

รูปปั้นบริเวณใกล้กับหลุมศพของนายเฮนรี อาลาบาสเตอร์ ณ สุสานโปรเตสแตนต์ กรุงเทพมหานคร
(ที่มา: จิตร การ์วิ)

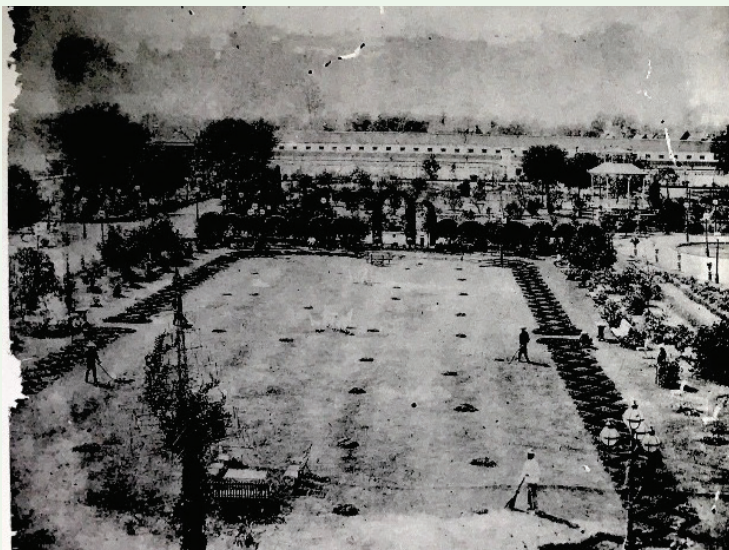
เหตุใดพระราชอุทยานสราญรมย์ หรือสวนสราญรมย์นั้น จึงมีความสำคัญต่อเรื่องความรู้ในการบรรเลงดนตรีในประเทศไทยหรือประเทศสยามในขณะนั้น โดยเฉพาะธรรมเนียมการปฏิบัติดนตรีแบบตะวันตก นั่นคือการบรรเลงดนตรีใน “กระโจมแดร” ด้วยเพราะในพระราชอุทยานสราญรมย์แห่งนี้ ได้ถูกออกแบบและจัดสร้างในฐานความคิดของคนตะวันตก โดยมีผู้ออกแบบคือนายเฮนรี อาลาบาสเตอร์ (Henry Alabaster) ข้าราชการสยามชาวอังกฤษ ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งรอง

กงสุล ณ สถานเอกอัครราชทูตสหราชอาณาจักรประจำประเทศไทย มีผลงานที่เป็นที่ประจักษ์คือ เป็นผู้รังวัดการตัดถนนเจริญกรุง และอีกผลงานสำคัญคือการเป็นผู้ออกแบบและผู้ควบคุมการก่อสร้างพระราชอุทยานสราญรมย์

พระราชอุทยานสราญรมย์ ถูกออกแบบสร้างให้อยู่ในรูปแบบของสวนพฤกษศาสตร์ (botanic garden) ซึ่งเป็นสวนที่ได้รับความนิยมมากในประเทศไทย อังกฤษ ประชาชนในดินแดนนั้นมักใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ โดยเฉพาะในช่วงวันหยุด ประชาชน

จำนวนมากมักรวมกลุ่มเข้าไปทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสวน สิ่งก่อสร้างหนึ่งที่ถูกสร้างและออกแบบมาติดตั้งไว้ในพระราชอุทยานสราญรมย์นี้ นั่นคือ ศาลากระโจมแดร เป็นสิ่งปลูกสร้างที่ดูเรียบง่าย แต่มีความแข็งแรงคงทน ทั้งยังผ่านประวัติศาสตร์มานานนับร้อยปี หากแต่ว่ากระโจมแดรคืออะไร และสำคัญอย่างไร?

กระโจมแดร เป็นชื่อเรียกศาลาขนาดเล็กบรรจุคนได้ประมาณ ๒๐-๓๐ คน รากกำเนิดมาจากประเทศอังกฤษ มีรูปแบบและจุดประสงค์การใช้งานคือการใช้เป็นพื้นที่สำหรับ

พระราชอุทยานสราญรมย์ช่วงประมาณต้นรัชกาลที่ ๕
(ที่มา: ภาพมุมกว้างของกรุงเทพมหานคร ในสมัยรัชกาลที่ ๔: การค้นพบใหม่)

เล่นดนตรี ตั้งแต่การฝึกซ้อมไปจนถึงการออกแสดงต่อสาธารณชน มีชื่อเรียกในภาษาอังกฤษว่า Bandstand โดยมีภาพจำในการนำเครื่องหรือ Brass Band มาบรรเลงในกระโจมแดรเหล่านี้เป็นประจำในกิจกรรมดนตรีที่เปิดเป็นสาธารณะ การใช้กระโจมแดรจึงปรากฏการใช้งานตามสวนสาธารณะอังกฤษทั่วประเทศเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะแพร่กระจายไปทั่วโลก

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทั้งพื้นที่ของพระราชวังสราญรมย์และพระราชอุทยานสราญรมย์ถูกใช้เป็นพื้นที่ต้อนรับพระราชอาคันตุกะจากต่างประเทศ รวมถึงเป็นพื้นที่ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้กระโจมแดรภายในพื้นที่ถูกใช้งานต่างกรรมต่างวาระกัน ซึ่งโดยส่วนมากมักจะใช้เป็นพื้นที่ในการบรรเลงดนตรี โดยจะขอยกหลักฐาน

การใช้งานกระโจมแดรแห่งพระราชอุทยานสราญรมย์ คือเหตุการณ์เมื่อครั้ง ซาเรวิชโคโลส พระราชโอรสองค์โตของซาร์อะเล็กซานเดอร์ที่ ๓ (ต่อมาคือจักรพรรดินิโคลที่ ๒ แห่งรัสเซีย) เยือนประเทศสยามอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๔ ในการเสด็จเยือนครั้งนั้นพระองค์ได้พำนักอยู่ที่พระราชวังสราญรมย์ ซึ่งมีพระราชอุทยานสราญรมย์เป็นส่วนหนึ่งของพระราชวัง มีการบันทึกระบุถึงการเข้าชมพระราชอุทยานสราญรมย์ของซาเรวิชโคโลสและได้มีการชมดนตรีที่บรรเลงภายในกระโจมแดรของพระราชอุทยาน ระบุว่า

“...วันที่ ๒๐ กำหนดแกรนด์ดุ๊กซาร์วิตส์ จะได้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในพระบรมมหาราชวัง ได้ตักแตงสาลาที่ว่าต่าง ๆ ... เวลาบ่าย ๕ โมง ผู้ที่รับรองพาแกรนด์ดุ๊กซาร์วิตส์แลชุดไปเดินเล่นใน

สวนสราญรมย์ มีแตรทหารมหาดเล็กเป่าที่กระโจมแดร แล้วพาขึ้นหลังคาเรือนกล้วยไม้ เดินกระบวนแห่พระยาช้างพระยาม้าแลจตุรงค์เสนาสังเขปตั้งแต่ตพานช้างโรงสี เลี้ยวลงถนนระหว่างคลองกับสวนสราญรมย์ ไปขึ้นถนนเจริญกรุงกลับมาถนนทองสนามไชยแล้ว ซาร์วิตส์ดูรำทวนรำกระบี่กระบองแลตะกร้อต่อไป...” (รัฐบาลไทย, ๒๔๓๔: ๔๗๗)

ภายหลังจากเหตุการณ์นี้ ๒ ปี พระราชอุทยานสราญรมย์ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายบางประการ นั่นคือการเปิดให้ประชาชนทั่วไปสามารถมีโอกาสเข้ามาพักผ่อนหย่อนใจภายในพระราชอุทยานแห่งนี้ ดังข้อความที่ยกมาจากราชกิจจานุเบกษาแจ้งความ เปิดพระราชอุทยานสราญรมย์ ดังที่ได้ยกมาข้างต้น วัฒนธรรมการใช้กระโจมแดรในประเทศไทยแพร่หลายขึ้นเป็นอย่างมากจนเป็นที่นิยมถึงขีดสุดในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖

เวลาล่วงเลยมาถึงปัจจุบัน วัฒนธรรมการใช้กระโจมแดรในพื้นที่ของประเทศต้นกำเนิดอย่างประเทศอังกฤษและพื้นที่ใกล้เคียงในทวีปยุโรป ยังคงมีการดำเนินปฏิบัติ มีการอนุรักษ์และปรับปรุงกันอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ในประเทศไทยการบรรเลงดนตรีบนกระโจมแดรกลับค่อย ๆ หายไปจนถูกหลงลืม สาเหตุที่วัฒนธรรมกระโจมแดรในประเทศไทยนี้เริ่มหมดความนิยมลงอนุมานไปได้หลายประเด็น เช่น ค่านิยมการฟังเพลงตรงดวงตาตะวันตกซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นของโก้หรูกลับกลายเป็นวงดนตรีที่มีทั่วไปไม่แปลกใหม่อีกต่อไป กระโจมแดรที่เสื่อมโทรมไม่ได้รับการดูแลรักษาจนถูกรื้อถอนทิ้งไป

พฤติกรรมการเล่นดนตรีสาธารณะที่เปลี่ยนไป ด้วยความที่การดนตรีในยุคหลังมีตัวเลือกให้รับมากยิ่งขึ้น การฟังกระโจมแตรในสวนสาธารณะมีได้กลายเป็นตัวเลือกหลักในการฟังดนตรีสาธารณะอีกต่อไป มีตัวเลือกที่ทำหายและแปลกใหม่ปรากฏอยู่ในสังคมตลอดเวลา ที่สุดแล้วการฟังดนตรีจากกระโจมแตรจึงกลายมาเป็น “ความทรงจำ” ในที่สุด และหากไม่ได้รับการรื้อฟื้นหรือสืบทอดก็จะกลายเป็นสิ่งที่ถูก “หลงลืม” ไม่เป็นที่รู้จักในสังคมไทยอีกต่อไป

In a large, open space

ช่วงปลายเดือนมีนาคม (๒๕๖๖) ที่ผ่านมา สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา ร่วมกับกองการสังคีต สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว และสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ได้มีการจัดการแสดงและเสวนาในหัวข้อ Bandstand: Chamber of Resonance ซึ่งมีชื่องานหลักว่า In a large, open space ในกิจกรรมครั้งนี้มีความน่าสนใจอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการเสวนาในเรื่องของประวัติศาสตร์กระโจมแตร การบรรเลงดนตรีในสวนของประเทศไทย การจัดแสดงดนตรีที่ส่วนหนึ่งอ้างอิงจากบทเพลงที่เคยใช้งานจริงในอดีต ไปจนถึงการทดลองนำบทเพลงที่ร่วมสมัยมาทดลองบรรเลงในกิจกรรมครั้งนี้ด้วย และความพิเศษของกิจกรรมนี้คือการนำเหล่าผู้ร่วมเสวนาและนักดนตรีผู้บรรเลงไปดำเนินกิจกรรมกันบริเวณพื้นที่ประวัติศาสตร์จริง นั่นคือบริเวณกระโจมแตร สวนสาธารณะรมย์แก่นนำหลักผู้ที่ทำให้กิจกรรมครั้งนี้เกิดขึ้นได้ คือ อาจารย์สิริวิชญ์ คงบันดาลสุข อาจารย์ประจำสำนักวิชาดุริยางคศาสตร์ สถาบันดนตรี

โปสเตอร์กิจกรรม In a large, open space
(ที่มา: สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา)

กัลยาณิวัฒนา ผู้ซึ่งวางแนวทางในการจัดกิจกรรมให้เกิดขึ้นและสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างดี มีการนำวงดนตรีจากหน่วยงานพันธมิตรมาร่วมบรรเลง ได้แก่ CRU Brass จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, Bangkok Metropolitan Brass Quintet และ PGVIM Brass Ensemble

กิจกรรม In a large, open space เริ่มต้นด้วยการบรรเลงเปิดงานบทเพลงสั้น ๆ ของวงดนตรี CRU Brass ที่มาบรรเลงบทเพลงเปิดคือ Rondeau โดย ผอ. โจเซฟ

มอเรย์ (Jean Joseph Mouret) นักประพันธ์ชาวฝรั่งเศส เมื่อจบบทเพลงจึงเป็นช่วงของการเสวนาเกี่ยวกับพื้นที่กระโจมแตรแห่งนี้ โดยเสวนาครอบคลุมไปในหลายประเด็น เช่น ประเด็นเบื้องต้นอย่างประวัติศาสตร์การกำเนิดของกระโจมแตร ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ช่วงเวลาที่ทั้งรุ่งโรจน์และร่วงโรยของกระโจมแตร บุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้อง ไปจนถึงประเด็นชี้ชวนให้ตั้งคำถามถึงก้าวต่อไปที่ควรจะเป็นของบริบทการใช้งานกระโจมแตร อันได้ข้อสรุปหลวม ๆ ให้ผู้

กิจกรรม In a large, open space
(ที่มา: สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา)

เข้าร่วมรับชมและรับฟังนำไปคิดต่อว่า แท้จริงแล้วกระโจมแดร์ก็คือพื้นที่พื้นที่หนึ่งที่เปิดโอกาสให้ดนตรีสำหรับทุกคนชั้นวรรณะได้แสดงออกทำยที่สุดดนตรีที่จะเข้ามาบรรเลงในพื้นที่แห่งนี้จำเป็นหรือไม่ที่ต้องเป็นแดร์วงดังเช่นในอดีตหรือดังต้นฉบับในโลกตะวันตกเคยปฏิบัติสืบมา? คำตอบคือไม่จำเป็นและเป็นการตีเสียอีกที่จะเห็นความหลากหลายทางดนตรีไปจนถึงการแสดงบนพื้นที่แห่งนี้ในอนาคต

นอกเหนือจากเรื่องประเด็นของกระโจมแดร์แล้ว ยังมีเรื่องราวของประวัติศาสตร์ความเป็นมาของดนตรีสำหรับประชาชนที่ใช้ชื่อคันทูในปัจจุบันว่า “ดนตรีในสวน” วัฒนธรรมการฟังดนตรีสาธารณะอันเป็นที่นิยมไปทั่วโลกรวมถึงในประเทศไทยเองที่มีการจัดดนตรีในสวนย้อนไปได้นับร้อยปี ทางผู้จัดงานครั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นสถาบันดนตรีกลายาณวัฒนา กองการสังคีต สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว และสำนักสิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานคร ได้มีการนำเพลงดนตรีที่บรรเลงด้วย “แดร์” หลายบทเพลงมาบรรเลงสด ดึงศักยภาพของกระโจมแดร์ได้อย่างเต็มที่ ทั้งบทเพลงแดร์มาตรฐานอย่าง Sonata from die Bänkelsängerlieder (ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง) และ Brass Quintet No. 3 in D-Flat Major,

Op. 7 โดย วิคเตอร์ อีวาลด์ (Victor Ewald) ล้วนเป็นบทเพลงยอดนิยมสำหรับวงแดร์ ๕ ชิ้น

บทเพลงไฮไลต์สำคัญ ทางผู้จัดได้หยิบนำบทเพลงร่วมสมัย คือ In a large, open space ประพันธ์โดย เจมส์ เทนนี่ (James Tenney) นักประพันธ์ชาวอเมริกัน เป็นงานเพลงทดลองที่ผู้ประพันธ์ได้กำหนดให้ผู้บรรเลงนั้นปรับเปลี่ยนพื้นที่ของการบรรเลงวงดนตรีจากหอแสดงดนตรีไปสู่พื้นที่เปิดและมีอาณาบริเวณกว้างขวาง นับว่าเป็นการส่งเสริมต่อกิจกรรมนี้เป็นอย่างมากซึ่งได้ใช้กระโจมแดร์เป็นศูนย์กลางของพื้นที่สำหรับบทเพลงนี้ นับเป็นบทเพลงที่หากฟังได้ไม่บ่อยนักในการบรรเลงดนตรีสาธารณะ บทเพลงดังกล่าวจึงถือเป็นดาราสาคัญที่ได้บรรเลงและปิดกิจกรรมนี้ลงอย่างน่าประทับใจ

สรุป

หากพินิจมองดูกิจกรรม In a large, open space นี้แล้ว จะเห็นได้ว่า ปรากฏการณ์หนึ่งที่สำคัญคือการที่ผู้จัดได้ใช้งานกระโจมแดร์อย่างตรงจุดประสงค์อีกครั่งในรอบหลายปี นั่นคือการใช้เป็นพื้นที่บรรเลงดนตรีอย่างเป็นทางการจะลักษณะ ทำให้ภาพที่เคยเกิดขึ้นในอดีตย้อนไปนับร้อยปี ปรากฏในหลักฐานบันทึกมากมาย กลับมามีชีวิตชีวาอีกครั้ง แม้เราจะไม่

สามารถกล่าวได้เต็มปากว่า ภาพที่เกิดขึ้นในกิจกรรมนี้คือภาพเดียวกันกับที่เคยเกิดขึ้นในอดีต แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้เลยว่า ช่วงเวลาในการแสดงนี้ทำให้เกิดช่วงเวลาพิเศษบนอาณาบริเวณซึ่งได้ชื่อว่าเป็นพระราชอุทยานที่ผ่านกาลเวลาร้อนหนาว ผ่านเรื่องราวที่โชกโชน การบรรเลงดนตรีในสวนบนพื้นที่แห่งนี้ จึงมีความพิเศษเป็นอย่างมาก

นับตั้งแต่มีการเปิดพระราชอุทยานสาธารณะแก่บุคคลทั่วไปสามารถเข้ามาใช้พักผ่อนหย่อนใจได้ ดังเอกสารราชกิจจานุเบกษาที่ผู้เขียนได้กล่าวถึงแต่ต้น มาจนถึงยุคปัจจุบัน กระโจมแดร์แห่งนี้ยังคงตั้งตระหง่านอยู่บนพื้นที่เดิม แม้จะเริ่มผุพังไปตามกาลเวลา แต่ก็ไม่ได้ลดเสน่ห์มันต์หลังจากอดีตแต่อย่างใด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าในอนาคตกระโจมแดร์แห่งนี้ (และแห่งอื่น ๆ ซึ่งผ่านช่วงเวลายาวนานไม่แพ้กัน) จะได้ถูกให้ความสำคัญมากขึ้นและถูกยกให้เป็นพื้นที่สำหรับนำเสนอศิลปการดนตรีการแสดงที่ไม่จำกัดชนชั้น เปิดกว้างสำหรับคนทุกเพศวัย ดังที่เคยเป็นมาตั้งแต่ครั้งอดีตกาล

เอกสารอ้างอิง

- พิพัฒน์ พงศ์พิพร. (๒๕๔๔). ภาพมุมกว้างของกรุงเทพมหานคร ในสมัยรัชกาลที่ ๔: การค้นพบใหม่. กรุงเทพฯ เมืองโบราณ.
- รัฐบาลไทย. (๒๕๓๔). การรับอิสลามปีเรียลไฮเนส แกรนด์ดุ๊กซาร์วิสกรุงรัสเซีย. ราชกิจจานุเบกษา, หน้า ๔๓๗.
- รัฐบาลไทย. (๒๕๓๖). แจ้งความ เปิดพระราชอุทยานสาธารณะ. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐ แผ่นที่ ๒๐ วันที่ ๑๓ สิงหาคม, หน้า ๒๓๓.

การเข้าศึกษาดูงานโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

การศึกษาดูงานของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษารายวิชาการสอน ดนตรีในระบบโรงเรียน

เรื่อง:
ธัญญารัตน์ โพธิ์กาวิ้น (Dhanyaporn Phothikawin)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การสอนดนตรีในระบบโรงเรียน เป็นรายวิชาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาดนตรีศึกษา เพื่อเป็นรากฐานในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนดนตรีที่มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานและตัวชี้วัดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การออกแบบการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม ในรายวิชานี้มุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ กลวิธี จิตวิทยาในการนำเอาวิชาดนตรีไปใช้ในโรงเรียน รวมทั้งแนวคิดและการพัฒนาความสามารถทางดนตรี กระบวนการของความคิดสร้างสรรค์ การร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี กิจกรรมประกอบจังหวะ ทักษะใน

การเล่นเครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับวัย สื่อทางดนตรี กิจกรรมเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนดนตรี

ในระดับชั้นต่าง ๆ

การเรียนการสอนในชั้นเรียนจึงให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากรากฐานทาง

การเข้าศึกษาดูงานโรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในพระอุปถัมภ์ฯ

การเข้าศึกษาดูงานโรงเรียนเพลินพัฒนา

ปรัชญาการศึกษา แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง และเพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในบริบทของการเรียนการสอนอย่างแท้จริง จึงได้นำนักศึกษาในสาขาวิชาไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนในรายวิชาดนตรีไทยและดนตรีสากล ทั้งจากโรงเรียนเอกชน โรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนทางเลือก เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำการเรียนการสอนที่ได้รับไปใช้ในการฝึกประสบการณ์ในการสอนได้ในอนาคต

จากการเข้ารับการศึกษาดูงานจากโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ในด้านการเรียนการสอนดนตรี ผู้บริหารและบุคลากรผู้รับผิดชอบในด้านการเรียนการสอนดนตรี ได้อธิบายถึงเป้าหมายวัตถุประสงค์ของการศึกษาดนตรีของโรงเรียน ซึ่งทางโรงเรียนให้ความสำคัญ จึงได้มีการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ดนตรี พัฒนาหลักสูตร ให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน และมีความยืดหยุ่นตามความต้องการ เพื่อสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนอย่าง

สูงสุด นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังให้การสนับสนุนบุคลากรทางดนตรีที่มีความเชี่ยวชาญในทุกเครื่องมือร่วมกับสถาบันชั้นนำทางการศึกษาดนตรี และสนับสนุนกิจกรรมทางดนตรีเพื่อส่งเสริมศักยภาพทางดนตรีของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ในส่วนของโรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในพระอุปถัมภ์ฯ ในด้านการเรียนการสอนดนตรี การศึกษาดูงานในครั้งนี้ได้เข้าศึกษาดูงานในรายวิชาดนตรีไทยและดนตรีสากล โดยได้รับคำแนะนำจากคุณครูณัฏฐา ตรีสรานุวัฒนา ในด้านการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา แผนการสอน และถ่ายทอดประสบการณ์การสอนดนตรีในระดับชั้นมัธยมศึกษาในระดับต่าง ๆ

และโรงเรียนเพลินพัฒนา ซึ่งมีการศึกษาในรูปแบบการศึกษาทางเลือก โดยเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทางวัฒนธรรม ในครั้งนี้ นักศึกษาได้เข้าศึกษาดูงานด้านการเรียนการสอนดนตรีในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ที่มีการบูรณาการทั้งภาษา ดนตรี และกีฬา มีรูปแบบวิธีการสอนที่เชื่อมโยงดนตรีสากลและดนตรีไทยเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางดนตรีที่จะสามารถ

พัฒนาทักษะของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเสริมสร้างการเรียนรู้ทางดนตรีด้วยกิจกรรมบูรณาการที่มีความหลากหลาย เพื่อให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละระดับ เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนและสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น

จากการศึกษาดูงานทั้ง ๓ โรงเรียน ในรายวิชาการสอนดนตรีในระบบโรงเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาดนตรีศึกษา ในครั้งนี้ จึงเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอนและการจัดการเรียนการสอนดนตรี กิจกรรมดนตรีในระดับชั้นต่าง ๆ รวมทั้งเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์จากสถานที่จริง เพื่อเป็นรากฐานในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนดนตรีที่มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานและตัวชี้วัดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การออกแบบการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม นอกจากนี้ เพื่อให้นักศึกษาในสาขาวิชาได้เรียนรู้การออกแบบกิจกรรมทางดนตรี วิธีการสอน และสื่อการสอนที่นำมาใช้เพื่อเชื่อมโยงกับทักษะทางดนตรี ทั้งการฟัง การร้อง การเล่น การเคลื่อนไหว ความคิดสร้างสรรค์ และการอ่าน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาทักษะในด้านการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพต่อไปในอนาคต

Martha Argerich in 1966 at age 25.

The legend of Classical music - Martha Argerich

Story:

Yun Shan Lee (윤 산 리)
4th Year Bachelor of Music Student
College of Music, Mahidol University

“Audiences are not important for me now and they never were.”
Martha Argerich

Martha Argerich is known as one of the finest pianists in the history of classical music, with her performances, in particular of works by Schumann, Prokofiev, Chopin, Ravel and Rachmaninov, commonly topping the *best ever performance* lists.

Martha Argerich was born in Argentina in 1941. She is now 81 years old. She started piano lessons at the age of three with Ernestine de Kussrow, and continued her studies with Vincenzo Scaramuzza at the

age of five. She performed her debut concert at the age of eight, playing Mozart's Piano Concerto No. 20 in D minor, Beethoven's First Piano Concerto in C Major and Bach's French Suite No. 5. It is said that in order to accommodate her meteoric musical rise, the president of Argentina sent her father to Vienna so that Argerich could continue her studies with Friedrich Gulda in Vienna. Her early teachers' instruction of such a talented child and the boring repetition of practice caused the young Argerich to become disgusted with piano lessons and to avoid

them by all means. At the age of 14, when her family moved to Vienna, Argerich regained her interest and passion for piano playing under Gulda's flexible and encouraging teaching methods, which led to the development of her independent and unrestrained playing style.

She made her first big splash at the age of sixteen, winning both the Geneva International Music Competition and the Ferruccio Busoni International Competition within three weeks of each other in 1957. However, she soon got bored with the life of performing everywhere. At the age of 18, Argerich fell in love with the composer and conductor Robert Chen. Soon after she became pregnant at the age of 21. They hastily married, but were separated before their daughter Lyda Chen was born. With the help of the pianist and teacher Stefan Askenase, she focused anew on her music and resoundingly won the Chopin competition in 1965. This win was a major turning point in her life. That year, at the age of 24, she became one of the world's leading pianists.

Argerich's style of playing is romantic and exuberant, powerful and delicate. Her grasp of music relies more on talent and intuition. Her trademark is “fast” - fast in reading music, fast in sight-reading, fast in the cycle of taking a piece, and most importantly, fast in playing. She can play the difficult passage with eight octaves in the left hand in Liszt's Sonata in less than a second.

Argerich is also known for her recordings and performances of chamber music, particularly of works by Olivier Messiaen, Sergey Prokofiev, and Sergey Rachmaninoff. Argerich recorded her debut album for Deutsche Gramophone in 1960, including a rippling, fluid

Argerich onstage at a performance.

performances, sometimes at the last minute. Presenters who want her have to take the risk.

Argerich once said that to be successful and to play music perfectly, a performer must first love music, love music very much, and feel that being with music is a kind of happiness and enjoyment. Otherwise, you will not be able to engage in the performance at all, so the audience will naturally not be satisfied. Of course there is a talent problem here, some people may lack some talent, but it doesn't matter, you can get compensation through acquired efforts. The premise is that you must love music, because under this premise, music can open another world for you. Martha Argerich's fire is still burning, and her playing is as fresh and inventive as ever. She is now 81 years old and worries about memory loss. However, she hasn't lost any of her beautiful music.

performance of Ravel's *Jeux d'eau* and a breathtaking rendition of Liszt's 6th Hungarian Rhapsody that channels something of that virtuosic composer, as well as two rhapsodies by Brahms. This release drew the admiration of Horowitz. Argerich approached Arturo Benedetti Michelangeli for lessons, but despite being his student for well over a year, she only studied with him four times. When Michelangeli was asked what he had taught Argerich, Michelangeli replied, "I taught her the gift of silence."

Genius is always accompanied by a unique personality and eccentricity. This is particularly evident in the case of Argerich.

as her lifestyle comes from her temperament. She seems to naturally like sleeping until two in the afternoon, spending hours talking on the phone or watching TV or being surrounded by friends, and practicing the piano. Argerich's character is capricious, stubborn, wild and fickle. In her life, she was always dressed casually, and even wore her hair unkempt.

Argerich's is also a story about someone with superhuman gifts trying to find a way to live a normal life. Some musicians live a life of monkish order, focusing on the discipline of music. Argerich, by contrast, has seemed to go out of her way to be disorganized. She's so given to canceling

Yamaha Acoustic Instruments

Bösendorfer
DER KLANG, DER BERUHRT

 YAMAHA
Live with Music

 th.yamaha.com   YamahaMusicThailand

“A true **victory**
is a victory over **oneself.**”

A. Jutanugarn

SCG congratulates **Pro May-Ariya Jutanugarn**
The winner of LPGA Championships

www.scg.co.th

Always with YOU

Because we believe that your time is precious
**We're determined to fulfill each and
Every One of Your Moments in Life with Happiness**

 [thaibev](#) | [www.thaibev.com](#)

MEMBER OF
**Dow Jones
Sustainability Indices**

In Collaboration with RobecoSAM

Member of DJSI Emerging Markets
Category – Food, Beverage & Tobacco
Industry Group

ThaiBev
